

ELOFIZETÉS.

HÉLYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 3 kor.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetük
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 87.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, június 3.

Burián István báró tárgyalásai.

(A közös pénzügyminiszter tanácskozása a miniszterelnökkel. — Hazug hírek a munkapárt bécsi utjairól.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Burián báró tájékozik.

Mint a Budapesti Tudósító illetékes helyről értesül, Burián István báró közös pénzügyminiszter a király megbízásából Budapestre érkezett, hogy itt bizonyos vonatkozásokban kiegészítse azt a képet, a melyet ő felsége a magyar politikusokkal folytatott informáló megbeszélések során a kormányválsággal összefüggő kérdésekről nyert.

Döntés eddig semmi irányban sem történt.

Burián bárónak feladata arra szorítkozik, hogy összefoglaló tájékozódást szerezzen a helyzetről. El célből érintkezést fog keresni a politikai pártokkal és elsősorban azoknak vezéreivel.

Budapestről jelentik: A király a közeli napokban más irányokban lévén elfoglalva, nem folytathatja a kihallgatásokat. Miután azonban nem akarja, hogy a magyar válság sokáig húzódjék, Burián báró közös pénzügyminisztert Budapestre küldötté, hogy a magyar politikusokkal megbeszélést folytasson. Buriánnak feladata kizárólag tájékoztatni a királyt a helyzetről. Burián báró ma délelőtt Tisza István gróf miniszterelnökkel tárgyalt, délután pedig az ellenzéki pártvezérekkel, köztük Andrassy Gyula gróffal, a beteg Apponyi Albert gróf helyett pedig Tóth Jánossal, Khuen-Héderváry Károly gróffal, Berzeviczy Alberttel, Wekerle Sándorral. Ezenkívül több pártönkivüli politikus véleményét is meghallgatta.

Új miniszteriumok.

Az esetben, ha kisebbségi kormány vállalná az ország ügyeinek intézését, aktuálissá válik, hogy a miniszteriumokat szaporítsák. Három új miniszterium alakítása van tervbe véve és pedig vasutügyi, jóléti és közegészségügyi és szociális és átmeneti miniszterium.

Návay Lajos ma délelőtt megbeszélést folytatott Berzeviczy Alberttel.

Kombinációk.

Egy esti lap mai számában a következőket írja: E pillanatban nem lehet tudni, hogy a sok jólinformált politikus közül kinek a jóslata fog bevalni és a válságot őfelsége hogyan dönti el. Hogy milyen pártokból lehetne koncentrációs kormányt alakítani, arra nézve háromféle verzió van forgalomban: Először, ha belehet vonni a koncentrációs kormányba a munkapárt egy részét, Andrassyt, Apponyit, a néppártot és a pártönkivüli 67-eseket. Másodszor, ha meglehet alakítani a kormányt a munkapártból és pártönkivüli 67-esekből. Harmadszor: Apponyiból, a néppártból és a pártönkivüli 67-esekből. A király az új kormányval szemben a legalkotmányosabb alapon kíván eljárni, nem ad

neki választójogi programot — mert ez a kormány fóladata — de bizonyos, hogy a népjogoknak széles kiterjesztése nélkül egy politikus sem jöhet kombinációba. Igazi néppolitika, választójog és szociális reformok nélkül nincsen kibontakozás.

Ha őfelsége Wekerle Sándort nevezné ki miniszterelnöknek, az esetben el lehetünk rá készülve, hogy ez a kiváló államférfiu demokratikus kormányt alakít, amelyben nem előkelő nevek, hanem szaktekintélyek fognak szerepelni. A kormányt a következőkből kombinálják: Návay Lajos belügyminiszter, Grecsák Károly kuriai tanácselnök, igazságügyminiszter, Seré-Béla gróf kereskedelmi miniszter. A leghatározottabban tartja magát az hír, hogy a Wekerle-kormányban Vázsonyi Vilmosnak is följajánlanak egy miniszteri tárcát, még pedig a most megalakítandó szociális miniszteriumét.

Nagy gondot okoz az új kormányban a Ház elnöki székének betöltése. Valószínű, hogy ezt a fontos tisztséget pártönkivüli 67-es politikusra bízzák, és pedig Berzeviczy Albertet kombinálják legerősebben.

Az első alelnökségre Ugron Gábort jelölik. Az alkotmánypárt tagjai emlegetik, hogy Szevényi Józsefet az ujonnan alakuló kormány közlelmezési miniszterévé nevezik ki, amely miniszteriumot a jelenlegi közlelmezési hivatalból fogják megalakítani.

Károlyi Mihály gróf ma este Bécsbe érkezett.

Megoldás a munkapárttal.

Khuen-Héderváry Károly gróf reméli, hogy a válság megoldása közel van és a kibontakozás olyan lesz, hogy őfelsége a munkapárt nagyobb részével választójogi koncentrációs kormányt alakít. Fővárosi tudósítónk illetékes helyről szerzett információi alapján azt írja, hogy Burián báró közös pénzügyminiszter csupán informálódás céljából, utazott Budapestre, nem pedig közvetítés céljából. Tekintettel arra, hogy a király jelenleg nem jöhet Budapestre, szükséges egy mindenképen beavatott egyéniség, aki tökéletesen hü képet vázolhat a magyar politikusokról a király előtt. A közös pénzügyminiszter budapesti tartózkodása tovább fog tartani, mint gondolják, mert ellenzéki részről Apponyi Albert gróffal, Zichy János gróffal és Károlyi Mihály gróffal még nem érintkezett, miután nincsenek a fővárosban.

Amennyiben Burián ezek körében nem nyer megoldást, nemcsak pártvezérekkel fog tanácskozni, hanem a pártoknak egyes kimagasló egyéniségeivel is. Burián báró a délután folyamán Andrassy Gyula gróffal tanácskozott, a fővárosból távollevő pártvezéreket pedig távi-

ratilag értesítette arról, hogy értekezni óhajt velük.

Egyik ellenzéki lap munkatársa egy magas állású osztrák politikussal beszélt, aki a munkapártnak Bécsben kifejtett akciójáról, új programjáról a következőket mondta el:

— Ha Budapesten azt hiszik, hogy a munkapárt komoly ellenzéki magatartást akar tanusítani, akkor nagyon tévednek. Bécsben egy percig sem vették komolyan a munkapárt ellenzékeskedését. Aki politikával foglalkozik, Tisza István gróf és Khuen-Héderváry Károly gróf nagyjelentőségű állásfoglalásának nem tulajdonít nagy jelentőséget. Pár nappal azután, hogy a munkapárt nagy demonstrációja megtörtént, megjelent Bécsben két előkelő munkapárti politikus, akik mindkettlen voltak miniszterek, kegyelmes urak és mindenütt, ahol csak barátságot, illetve „ge-neigte Ohren-t“ találtak, előadták, hogy a munkapárt guvernementális akar maradni és egyetlen tagja sincs, aki az utolsó írekveációig akarna demonstrálni a király ellen. A kiküldött munkapártiaknak igen jó összeköttetései vannak az udvarnál, az urakháza tagjainál, sőt ahogy itt beszélnek igen magas állású dámák és igen magas állású egyházi funkcionáriusok is meghallgatták, amikor a munkapárt restaurálási gondolatának módját és eszközeit szóval és egyes helyeken írásban is előterjesztették. Az akciók kiinduló pontja a kiegyezés lenne. A két kiküldött azt állította, hogy csakis a munkapárt tudna egy husz-huszonöt éves kiegyezést parlamentáris uton keresztül vinni. S miután a kiegyezés főképp Spitzmüller és Teleszky műve, az a kívánság jutott kifejezésre, hogy ennek a két szakminiszternek mindenesetre vezető szerepet kellene juttatni. A másik proposíció a választójogra vonatkozik és a következőket tartalmazza. A munkapárt hajlandó az ellenzék által a választóknak háromszázezerrel való szaporítását azonnal felemelni négyszázezerre, az új munkapárti kormány az új választásokba belemenne általános egyenlő, de nem mindenütt titkos programmal, úgy, hogy a választók maguk döntenének ebben a kérdésben. A munkapárt azt hiszi, hogy ennek a programnak a választás után tudna többséget szerezni. A munkapárt és az új kormány garanciákat vállalna aziránt, hogy a választójog részletes megoldása nem idézne fel zavarokat és hogy a szociálisták is beérnek az új választásokig a négyszázezer választóval. Ezeket az ajánlatokat bécsi politikai körökben ismerik és pár nap óta meg is vitatják. Főképp a régi udvari funkcionáriusok vitatják ezeket, akik azt gondolják, hogy nem volna

tanácsos egy régi kipróbált pártot elejteni és helyébe nem lehet egy olyan alakulást hozni, amely nem biztosítja az elengedhetetlen állami szükségleteket. Ezeknek az öreg uraknak kevés befolyásuk van ugyan, de jellemző, hogy a régi centralisták is megmozdultak és agitálnak. Számolva a helyzettel már tudják, hogy a munkapárt restaurálása Tisza István gróffal, vagy Khuen-Héderváry gróffal, vagy más munkapárti exponálttal a kormány élén lehetetlen és ezért beértek kevésbé exponált személyiséggel is. Erre vonatkozólag három név hallatszik. *Teleszky János* neve, akit úgy a munkapárti, mint az ellenzéki körök is korpoltálnak, *Láng Lajos* bárót, aki Bánffy alatt egy brosurában a sovinszta magyar felfogás ellen lépett fel, és *Klebelsberg Kunó* grófét aki mint jó és megbízható katolikus ajánlhatja magát. Burián István báró latba veti minden befolyását, hogy meghalálja azokat a nagy szolgálatokat, amelyeket neki Tisza István gróf tett és abban az irányban dolgozik, hogy megakadályozza a munkapárt bukását. Valószínű azonban, hogy a jelenlegi budapesti tartózkodása folyamán kénytelen lesz ő is megmondani a munkapárt vezető embereinek, hogy ereiködséik, memorandumaik és intrikáik a döntő helyen nem fognak célt érni.

A válság rejtett okai.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Az összes politikai tényezők kívánják, hogy ötelsége a lemondott kormányt a teendőik ellátásától a legrövidebb időn belül mentse föl. A válság kibontakozásának a munkapárt tömör ellentállása a legfontosabb gátló oka. Az új kormányra parancsoló szükségként fog nehezedni a választójog és a kiegyezés kérdésének megoldása, de ezenkívül egész sereg ma még beláthatatlan nehézség is támadhat, mert még sok más oka is van az ismerteken kívül a Tiszakormány bukásának. Mindezeket a körülményeket megfontolva az új kormány vállalkozása igen nehéz földadatnak látszik. Azt hiszik Burián közös pénzügyminiszternek királyi küldetése a válságnak e részletével tüssze össze.

Még teljesen tisztázatlan az a kérdés is, hogy milyen választójogi programnak lehet megnyerni a mai képviselőház többségét. *Andrássy Gyula* gróf álláspontja még mindig nem ismeretes, az alkotmánypártban is alig tudják, hogy vezérük milyen alapon áll. Az alkotmánypártban sokan vannak, akik a reformnak első feltételévé teszik a magyar nemzeti szupremáciát. Ezek között *Bethlen István* gróf, az alkotmánypártnak egyik jeles tagja határozottan foglalt állást az ilyen választójog mellett. Ő és a vele egygondolkodásuak a választójognak kiterjesztését a magyarul írni-olvasni tudáshoz kötik, a korhatár leszállításába még hajlandók belemenni, de a titkoság kérdésében is haboznak. Nem mennek tovább, mint az 1913. évi törvény cikk, ez a ma is fennálló, de még ki nem próbált választójogi törvény.

A képviselőház összehívása és a válság.

Budapestről -jelentük: A Keleti Értesítő jelenti: Mértékadó politikai körök véleménye szerint a kormányválság elintézésében csak a jövő hét végén várható döntő elhatározás. Mindazonáltal azt hiszik, hogy az országgyű-

lés az eredetileg tervezett terminusra összehívható lesz. A képviselőház háznagyi hivatala ezirányban már megtette a szükséges intézkedéseket. Az országgyűlést királyi kéziratral nyitják meg.

Nem változik a külpolitika iránya.

Genfből jelentik: A párisi lapok, az *Echó de Paris*, a *Journal* és a többi a magyar kormányválságról azt írják, hogy semmi jel nem mutatkozik arra nézve, hogy Magyarország és a többi központi hatalmak között levő szövetséges viszony meglazult. Végtelen niba lenne — írják a lapok — ha Londonban, vagy Párisban abban a hitben ringatódnának, hogy Tiszával együtt az ő szelleme is megszűnnék érvényesülni a dunai monarchia külpolitikájában.

Budapest hódolása a királynak.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A főváros törvényhatósága ma délután négy óra körül rendkívüli közgyűlést tartott. A rendkívüli közgyűlés összehívására egy indítvány adott okott, amelyet *Vázsonyi Vilmos* száz bizottsági tag aláírásával adott be. Az indítvány arra kéri a törvényhatóságot, hogy tejezze ki a király iránt hódolatát, hogy a választójog kormányprogrammá tette. A közgyűlés iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Valóságos zarándoklás indult meg négy óra előtt a Váci utcai városháza felé. A városháza előtt az utcán megjelentek a feministák egyesületének tagjai, röpcédulákat osztogattak, amelyekben arra kéri a bizottsági tagokat, hogy a nők választójogáért is szálljanak sikra és támogassák a nők választójogát. A közgyűlési terem szűknek bizonyult az óriási tömeg befogadására. Az ülés lefolyása a következő volt:

A rendkívüli közgyűlést *Bárczy István* főpolgármester helyettes nyitotta meg és mindjárt felolvasta azt az indítványt, amelynek alapján összehívta a közgyűlést. Utána *Vázsonyi* emelkedett szólásra. Rövid pár szavas beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy tegyék ezt a közgyűlést a bizottsági tagok ünnepléssé azzal, hogy ne várják tőle indítványának megokolását, hanem azt egyhangu lelkesedéssel fogadják el.

Óriási taps tört ki *Vázsonyi Vilmos* szavaira. A terem minden zugából kiáltották:

— Elfogadjuk! Elfogadjuk! Éljen a király!

Bárczy István elnök: A közgyűlésnek ez egyhangu lelkesedése alapján az indítványt egyhangulag elfogadottnak jelentem ki. Mintán a közgyűlésnek egyéb tárgya nincs, a közgyűlés berekesztése előtt annak a reményemnek adok kifejezést, hogy ezzel a határozathozattal az első komoly lépés történt meg a tettek mezején, melyen a magyar nép veszi át teljesen a maga jogos uralmát.

A főpolgármester szavait óriási éjjenzéssel fogadták és ezután a bizottsági tagok felállottak helyükön és a Himnusz eléneklésével ért véget a közgyűlés.

A földmivvelésügyi miniszter Bécsben. Bécsből jelentik: *Ghyllányi Imre* báró földmivvelésügyi miniszter és *Kürthy Lajos* báró a Közélelmezési Hivatal főnöke ma reggel Budapestről ideérkeztek.

Meghiusult olasz támadás.

Budapest, június 2. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti és délkeleti hadszíntér:
Nincs ujság.

Olasz haretér:

Ma reggel Görznel meghiúsult az ellenség egy rajtaütése, egyébként az Isonzónál csak ágyuharc és igen élénk repülőtevékenység. Harci repülőink légi harcban lelőttek két ellenséges repülőgépet, támadó szellemű csapataink a tiroli arcvonalon május havában 8 tisztet, 728 főnyi legénységet, 10 géppuskát és három gránatvetőt szállítottak be az ellenséges állásokból. A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren.

Május 31-ről június 1-re virradó éjjel a trieszti öbölben és a határos tengerpart vidékén élénk volt a repülőtevékenység, miközben tengerészeti repülőgépeink a *cervignanói* és a *san-giorgio di nogaroi* vasuti épületet és más katonai tárgyakat megfigyelt eredménnyel bombáztak; ellenséges repülőök Trieszt és környéke ellen intézett támadásainak egy fiu esett áldozatául, anyagi kárt nem okoztak, ezeknek éjszakai üldözése alkalmával érdemekben gazdag repülőnknek *Banfield* sorhajóhadnagynak sikerült egy ellenséges repülőgépet ellenséges területen lelőni, mi egy repülőgépetsem veszítettünk. *Hajóhadparancsnokság.*

Sikerés német támadások.

Berlin, június 2. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

Rupprecht bajor trónörökös hadeszoportja:

A *Wytschäte* hajlásban, úgy mint az előző napokban, fokozottabb volt a tüzéség harci tevékenysége. Az Arras arcvonalon, különösen *Lens*nél és a *Scarpe* északi-partján volt erős a tüz. Felderítő harcok alkalmával rohamcsapatjaink számos foglyot ejtettek, — köztük portugálokat is. *Allencourtnál* *Soissons*tól északra egy hannoveri és egy westfalai ezred egy bevált rohamcsapatrészeinek, tüzéségének, aknatüzének és repülőnknek hatásos támogatása mellett teljes sikerrel hajtott végre egy támadást, — a franciák állását meglepő rohammal mintegy ezer méter kiterjedésben elfoglaltuk és ismételt ellentámadásokkal szemben megtartottuk. 3 tisztet, 178 főnyi legénységet elfogtunk, nagyszámu géppuskát és aknavetőt zsákmányoltunk. Az Aisne mentén, a Champagneban, a *Suippes* mindkét partján és a *Maastól* keletre a tüztevékenység időnként élénk volt.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadeszoportja:

Nincs ujság.

Májusban nyugaton csapataink 237 tisztet, köztük egy tábornokot és 12,500 főnyi legénységet elfogtak, 3 ágyut, 211 géppuskát, 434 gyorstüzelő puskát és 18 aknavetőt zsákmányoltak.

Keleti harctér:

Helyzet nem változott.

Macedóniai harctér:

A Vardar nyugati partján bolgár zászlóaljok Altschak Malenál kiverték az ellenséget egy előrsi állásból és több ellentámadást visszavertek. **Ludendorff**, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

„Isten hozott, Kárpátok oroszánjai”.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az erdélyi románság 80 éves lapja, a Brassóban megjelent *Gazetta Transilvănieni* megszűnt.

A lap az oláh invázió idején tanúsított galád viselkedésének átkát látja magán beteljesedni. Hogy miként árulta el a magyarságot és az országot, azt bizonyítja a *Gazettának* 1916. szeptember 6-án az oláh megszállás idején megjelent első száma.

Az említett napon, egy kedden délután a gépből kikerült első példányokból 35 darabot leküldtek a helybeli Lehmann litographiai céghez azzal a szigorú parancssal, hogy e példányok fejére nyomják rá az oláh trikolor vörös-sárga-kék színeit. Szegény Lehmann! Ellen-szegülni nem tudott, mert ez esetben Rennel ur mázolt volna s ez keserves lett volna, így hát elkészítette. E példányokból néhány darabot aztán a helybeli katonai parancsnokság útján eljuttattak a Sinajában időző udvarnak, néhányat Bratianunak, a második Megváltó-nak s egy-egy darab jutott az itt időző magasabb rangú katonai személyeknek is. (S hogy mi, meg unokáink is gyönyörködhesünk egy-egy ilyen példányban elsőjükkor itt felejtettek 5 darabot a budapesti és kolozsvári muzeumok számára.)

A közönségnek nem jutott e diszes példányokból, de talán nem is kellett, minden szinnél szebben beszélt az egyszerű fekete szöveg, melyet ha végig olvas a szem, Lehmann segítsége nélkül is vörös-kék-sárga színben lát.

A vezérokket Braniceo Viktor írta! Bine ati venit! (Isten hozott!) címmel. Szórol-szóra adjuk fordításban:

Isten hozott!

„Isten hozott! — e rövid, de mély értelmű szavakkal üdvözölte Brassó város immár oláh polgármestere mult kedden a déleceg oláh ezredet, vitéz tisztjeit és katonáit, akik leirhatatlan gyorsasággal, — amely örökkön-örökké esodaként fog fennmaradni — szinte repülve (?) lépték át a Kárpátok ormait és szakadékait, megtörve az osztrák-magyar hadsereg (?) ellenállását és — elfoglalták Brassót.

Isten hozott benneteket! kiáljuk mi, egyugyanazon vér- és hitbeliek és akik itt maradtunk az oláh kultúra e régi gőcpontjában, a *Kárpátok oroszánjai felé*, kik rövid pár óra leforgása alatt 400 kilométernyi vonalon küzdötték át magukat a legyőzhetetlennek hitt Kárpátok ormain. (Predeáltól Brassóig kerek három napig jöttek a Kárpátok oroszánjai. A szerk.)

Isten hozott benneteket...

És ha nem fogadhattunk benneteket úgy, amint azt szeretttük volna s ha sokunknak, akik láttunk benneteket győztesen bevonulni a Barcaságba, eltikkadt a hangunk, mert meglepetésünkben kővé váltunk — bocsássatok meg ezért!

Igen nagy a csoda, amely lelki szemeink előtt néhány nap óta kibontakozik, határtala-

nul nagyszerű és elképzelhetetlen az a változás, amelynek hogy szemtanui lehessünk, megengedett nekünk, s nagyon súlyosak voltak szenvedéseink, amelyeket a Feltámadás napjáig túrnunk kellett.

Meglepődve állunk még ma is és nem találunk szavakat, amelyekkel méltón kifejezhesük azt az örömminket, hogy évszázados szenvedéseinkből megváltattunk, ismételten is megtöröljük kisírt szemeinket, kérdezve önmagunktól, hogy: Lehetséges-e ez? ... Lehet? ...

... Igen! Lehetséges! Az volt!

Desteapta-te Romane! Ébredj!

I. Ferdinánd nagy királynak dicsőséges hadserege itt van közöttünk! — Utott a megváltás órája, s a felszabadító testvéreink megérkeztek.

Isten hozott benneteket és Istennel menetek tovább! A Tisza és a tenger között lakó oláhságnak jövője nyugszik szuronyaitokon!

Isten hozott és előre is Istennel! Nemzetünkért és királyunkért!...

Ez a vezérokk. Ehhez kommentárt adnunk nem kell.

Forradalommal ijesztgetik a kancellárt

— Levelek Bethmann-Hollweghez. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Óriási szenzációt keltett a német birodalmi gyűlés legutóbbi ülésén, hogy *Ledebour*, a szociálista kisebbség tagja Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár beszédjére reflektálva, a köztársasággal ijesztgetett, sőt Scheideman a többségi szociálista párt vezére, a forradalommal fenyegetőzött. Ugy látszik, hogy a szociálisták megkedveltették ezt a témát más birodalmi párttal is, mert a németek szövetségének elnöke, *Bodelschwing* báró, nagybirtoke levelet írt a birodalmi kancellárhoz, amelyet most ez a nyilvánosságnak átadott. A pártelnök többek közt a következők miatt fejezi ki aggodalmát:

— „Ugy látom — írja — hogy excellenciád borzad attól a gondolatától, hogy Belgiumot megtartsa Németországnak. Van-e Excellenciád tudomása arról, hogy emiatt a német hadseregben igen nyomott a hangulat. Már csak azért is, mert a kancellár ur *Lamprecht* tanárhoz írt legutóbbi levelében tiltakozott „az erőszakba vetett hit ellen” és azt is mondotta, hogy mi németek nem tanultuk meg meg annak igazságát, hogy a mit az erőszak megszerzet, azt egyedül erőszakkal nem lehet megtartani.”

A nagynémetek vezére tudatja továbbá a kancellárral, hogy ő is írt *Lamprecht* tanárnak egy levelet, amelyben támadást intéz a professzor ellen és „fájdalmát, valamint felháborodását” fejezi ki vele szemben, mert ez egy cikkében a német kancellárnak adott igazat.

„A nép minden rétegénél — írja továbbá a kancellárnak — különösen a kisembereknél érdeklődtem a belgiumi kérdésről. Mindenhol így nyilatkoztak előttem: Ha visszaadjuk Belgiumot, „akkor lesz majd...” Ez a három sokat mondó pont *Bodelschwingh* bárót a következők megírására kényszeríti: „Nem akarom leírni itt, hogy mi lesz majd, Excellenciád azt bizonyára nagyon jól gyanítja.”

A levél egy másik része a következőképp szól: „... ezek után a Hohenzollern házhoz való szeretetünk és bizalmunk megrendült és a birodalom legelső tisztviselőjének kell emiatt felelnie.”

A pártvezér panaszt emel a kancellárnál, ezután a „demokratikus sajtó” és ama hazátlan társaság ellen, amely ebben a sajtóban tobzódik. Nagyon sajnálja, hogy több lapot, köztük a *Berliner Tageblattot* a háboru idejére nem szüntették be.

A birodalmi kancellár megbízásából *Wahnschaffe*, a külügyi hivatal másodtitkára válaszolt a bárónak és azt írja, hogy azok a bizonyítékok, amelyekre *Bodelschwing* báró a maga aggodalmait alapítja, nagyon gyengék, arra sem való, hogy

„igazolnák egy hü monarchista ember eme gyanúját és feljogosítanak arra, hogy egy kitörőben levő forradalomra mutathasson rá. A birodalmi kancellár ur azon a nézetten van, hogy méltóságod jobban tenné, ha nyugalommal és gond nélkül, mit sem törődve a forradalommal, megvárná azt a pillanatot, amelyben a honvédelem és a külügyi politika érdekei megengedik a kormánynak, hogy beszéljen.”

Azonban *Bodelschwing* bárót sem lehet könnyen megnyugtanni. Újabb levelet írt a kancellárnak, amelyben tudtára adja, hogy ő nem maradhat nyugton.

— „Különbön megtörténhetnék — írja, — hogy egy szép napon olyan tények elé kerülök, amelyeken már aztán nem lehet változtatni. Evekkel ezelőtt láttam már a háborut, de a kormány nem látta. Tegnap meglátogattam az 1848-iki márciusi forradalom hőseinek temetőjét *Fridrisheimben*. Ez a temető nagyon komoly nyelven beszél. Az ott nyugvók is lelkiismeretlen, részben külföldi és nem german izgatók áldozatai és ez a március 18-ika azt bizonyítja, hogy milyen szomorú események következhetnek el, ha nem számolunk idejében a kor jogos követelményeivel.”

A nagynémetek szövetségének vezére a márciusi elesettek sírjain — bizonyára nem mindennapi látványosság, azonban egy bizonyos, hogy 1848. demokratái nem éppen azokért az ideálokért küzdöttek, amelyeket az erőszak politikájának ez a képviselője hirdet — mondja a kancellár felfogását ismerve az egész német sajtó, válaszképpen arra, a nagy feltűnést keltő levelezésre.

SPORT.

+ **Barátságos labdarúgó mérkőzés Ute — Amte.** Az Aradi Munkás Testző Egyesület vezetősége, a főváros egyik legkiválóbb csapatát az Újpesti Torna Egyletet látja vendégül, az Ute békében is első osztályú csapat volt, jelenleg is az első osztály harmadik helyeztetén áll s mint mindig, a tavaszon is szép eredményeket ért el több első osztályú csapatok közt említést érdemel a *Törekvés* csapatával 4-2 arányban elért győzelmük, a vendég csapat több válogatott játékerőt képvisel, köztük *Molnár III.* balösszekötő, lendületes gyors játékaival és gyönyörű lövésével tűnik ki a csapatból, azután *Priboly* center szintén és *Vogl* testvérek biztos védelme, az egész csapat gyors és szép játékaival vonják magukra a közönség figyelmét. Az Amte legutóbbi mérkőzésén bebizonyította, hogy a tavalyi formáját elérte, mert az elért eredmény mellett gyönyörű szép összjátékkal szórakoztatta a közönséget, ezzel bebizonyította, hogy méltó ellenfele a fővárosi első osztályú csapatoknak is. Ismerve mindkét csapat kiváló tudását s így előre láthatólag izgalmas és élvezetes mérkő-

zésben lesz része a közönségnek. A mérkőzés június 3-ikán délután 4^{1/2} órakor az AAC Török Gábor-utcai sporttelepén lesz megtartva. — Ezt megelőzi a Kinizsi I. b. és Amte I. b. csapat mérkőzése 3 fél és órakor, a vendég csapat összeállítása, Rudl—Fogl II. Erhatic—Desnecs Fürst Baubach—Fogl III. Polacsek Kelecsényi Priboj Szidon II. az Amte összeállítása. Harmati, —Vizvári Nyiri—Pinke, Bali Vilce—Sztankovics, Szabó Stoffa, Gábel Murányi. Fedett trübin. Bülfé.

Tisza István gróf és az Est.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A hivatalos lap mai száma közli:

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. A rotációs újságpapir forgalmának újabb szabályozásáról 1.177—1917. M. E. szám alatt kiadott rendelet (l. a Budapesti Közlönynek 1917. évi március hó 31. napján megjelent 75. számában) 1. §-a kiterjed rotációs újságpapir szállítására vonatkozó részükben azokra a szerződésekre is, amelyekben nyomdai vállalat kötelezettséget, hogy a lap előállításához szükséges rotációs újságpapirt a nyomdai vállalat szerzi be és szállítja még pedig kiterjed tekintet nélkül arra, hogy a szerződésben a papir ára külön van-e megállapítva, vagy pedig bennfoglaltatik a szedés, nyomás és az ott kötelezett egyéb szolgáltatás költségeivel együtt a szerződésileg megállapított áron.

Hogy az 1. bekezdésben említett esetben a rotációs újságpapir szállítása iránt vállalt kötelezettségnek felfüggesztése, ha a lapkiadóvállalat a rotációs újságpapirt saját terhére szállítja, mennyiben érinti a papir szállításával kapcsolatban vállalt egyéb kötelezettségeket, nevezetesen a szedés és kinyomatás iránt vállalt kötelezettségeket, illetve, hogy ezek miként teljesítendők, a felek erre vonatkozó meg egyezésének hiányában a rendes kir. bíróság előtt indítandó perben az eset körülményeinek szorgos figyelembevételével a bíróság állapítja.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján, még pedig az 1. §. első bekezdése tekintetében 1917. évi március hó 31. napján kezdődő hatállyal lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki. Budapesten, 1917. évi június hó 1-én. Tisza István gróf s. k. m. kir. miniszterelnök.

Az Est című lap azt írja, hogy Tisza István gróf boszúból, a lap politikai álláspontja miatt adta ki ezt a rendeletet és ezzel a lapnak millió károkat okoz, amennyiben bírósági döntéssel szemben felmenti az Est nyomdáját, az Atheneumot, a papírdrágulás terhe alól és azt a lapra hárítja.

A Budapesti Tudósítónak illetékes helyen kijelentették erre vonatkozólag, hogy meg kell állapítani az Est által közölt tényállással szemben, hogy az Estben idézett bírói ítéletnél jóval később az osztrák kormány rendeletileg hatálytalanította azokat a szerződéseket, amelyeket nyomdavállalatok az osztrák papírvállalatokkal rotációs papir szállításra kötöttek. Hatálytalanította így az Atheneum nyomdavállalatnak is a szerződését, amelyet osztrák gyárral kötött. Ilyen képen a magyar nyomdavállalatok elveszítették azt az alapot, amelyre az Est kiadójával a maga szerződését alapította.

Az osztrák gyárral kötött szerződés hatálytalanításának következményeképpen érvényteleníteni kellett azokat a kötelezettségeket is, amelyekre a nyomdai vállalatok a lapokkal szemben és így az Atheneum az Est-tel szemben magukat lekötötték. A hivatalos lap mai szá-

mában közölt rendetet kibocsájtására azért volt szükség, mert kétely merült fel, hogy vajjon az előbbi rendelet nyújt-e kellő védelmet olyan szerződésekkel szemben is, amelyek nem kizárólag papírszállításra, hanem a lap szedésére és nyomására irányultak. A kormányt elhatározásában az objektív meggyőződés vezette, hogy kötelessége ezt a védelmet biztosítani és a miniszterelnököt az Est szerkesztője is eléggé ismerheti, hogy ezt a kellemetlen kötelezettség teljesítést ne kicsinyes szempontoknak tulajdonítsa.

Művész-házasság — akadályokkal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Menyasszonynak lenni: rózsaszínű álom, vőlegénynek lenni: mártirkeresés! A menyasszony a sejtelmek vizén boldog reményeinek könnyű esolnakán suban menyasszonyságának ideje alatt, a vőlegényt titkos tüzek emésztik s egy-egy lopott csók után az ajkait harapja. A mindennapi embereknél is így történik, mennyivel fokozottabb az érzések kitörése a művészelekeknek, kik a nép templomában áldoznak mindennap s most az üdvösség oltáránál áldozat nélkül kell sorvadniok.

A menyasszonyság és vőlegénység ideje, minden külső kellemetessége ellenére is a kulturlény küzdelme a primitív ember ösztönei ellen s azért a legkevésbé sem irigylésre méltó. Hát még ha meghosszabbítják ezt az időszakot. A menyasszony és vőlegény, amikor már szerelmes vágyban összeborulni vágyik, mint két akácvirág, akkor közzéjük tolokodik egy szigorú paragrafus és kacskaringós kezével tiltólag int:

— Várj! ne még! Meg van-e a himmlöltési bizonyítványod?

Vagy eféle...

Egy kedves fiatal pár várja hónapok óta a mai napot.

Az aradi színház bájos művésznője: Járzi Böske ajándékozta oda a szívét Szendrei István huszárszászlós uramnak, Szendrei Mihály szinigazgató fiának. Pista zászlós, káruc fiu s már két hónappal ezelőtt attakkal bevévén kis menyasszonyának szívét, huszáros tempóval sürgette a menyekzót:

— Csak sokáig ne várjunk drágám! A szerelem olyan, mint a jőnevű paripa: megmakrancosodik, ha sokáig egy helyben állatják.

— De Pista — sugta Böske — ne türelmetlenkedjék, látja az esküvő legszebb nyáron, amikor forró süt a nap s ellehet bujni az emberek elől erdők mélyére, kis nyári házikókba.

— Abból semmi sem lesz galambom, nyári házasság, nyári szerelem olyan, mint a futó felhő, de ha maga minden áron a költsézet hive, Isten neki, tartsuk meg az esküvőt május elsején.

— Az nem lehet, a kelengyém csak júniusra kész s talán szebb is lesz, ha júniusban tartjuk a nászunkat a rózsák nyílásának idején.

Nem tudjuk bizonyosan, hogy ezért-e, másért-e, de Pista zászlós beleegyezett a júniusi nászba s a két fiatal szív elhatározta az esküvő napját is június 2-ára.

Ma lett volna a nagy nap, de uram Isten mi történt? A két bohó gyerek szerelmükön kívül minden mást elfelejtett a világon, elfelejtette a menyasszony a szülei-beleegyezést, a vőlegény pedig a katonai engedélyt. De azért ma telmentek Szondy Béla anyakönyvvezető elé s egyszerűen megkértek, hogy minden további nélkül adja őket össze, csinálja belőlük — egy párt.

Komoly öreg Szondy nagyon hosszat nézett a fiatalokra, aztán megszólalt hivatalos hangon.

— Mit akartok gyerekek, hol a bizonyítvány?

Pista elő is keresett valami szolgálati levelet, Járzy Böske is keresgetett a ridiküljébe, de a kért okmányok csak nem kerültek elő.

— Akkor fiaim én nem adlak össze beneteket, mondotta ki zordonan a határozatot az öreg Szondy mester.

Lett nagy riadalom, a két fiatal könyörögni kezdett. Ez sem használt. Mentek a polgármesterhez ők is, az anyakönyvvezető is, de még a podeszta jószágos szive sem segíhetett rajtuk. A törvény törvény, Pista zászlós-nak ki kell kérni a katonai hatóság beleegyezését.

Ez a szomorú eset, amely Arad legboldogabb menyasszonyából és vőlegényéből egyszerre a legszomorubb párt formálta és csak az az egy vigasztalásuk van, hogy a szomorúságuk nem tarthat sokáig, a táviratilag kért engedély — ugye lehet — holnapra megérkezik s akkor aztán csakugyan megtörténik a művészi nász, ugy, amint kiterveztek júniusban, a rózsák nyílásának idején.

Okosabb volt a másik menyasszony és a másik vőlegény, az aradi színház másik fészket rakni készülő művész párja, Horváth Mici és Róna Dezső. Ők már háromnegyed esztendejé gyűjtik az okmányokat s amint munkatársunknak Horváth Mici a napokban bájos mosollyal kijelentette: nem is hiába. Együtt van már minden s e hónap 12-én Budapesten az V. kerületi anyakönyvvezető előtt meg is kötik a boldog frigyét.

Megkérdeztük Horváth Micit, hogy a családi fészket hol rakják meg s a menyasszony kedvesen mondotta:

— A fészkekre valót csak most fogjuk összeékelni.

„... csak a kötelességtudás hiányzik.”

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Krisztánia. Az Aftenpost táviratozza Londonból: Jakubovics ezredes, az orosz hadfőszereleési hivatal vezetője kijelentette, hogy az új offenzíva megkezdésére minden előkészület megtörtént, csak a kötelességtudás hiányzik azokból a katonákból, akik a frontot elhagyták és a szükséges készleteket, élelmiszert és municiót visszakarják tartani.

Haga. A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: Az entente új megállapodást kötött az orosz kormánnyal a háboru befejezéséről.

Berlin. Az orosz kormány véglegesen elhatározta, hogy az alkotmányozó gyűlést július 30-ára hívja össze.

Malmö. Vojeirkow tábornok, akit egy vasut építéssel bíztak meg, a rendelkezésre bocsátott egész összeget elszikkasztotta és megszökött. Finnországban letartóztatták. Lakásán a házkutatás alkalmával nagyon terhelő adatokat találtak ellene. Az igazolványt részére, mellyel Angolországba akart menekülni, a Carszkoje-Szelo kastély kormányzója lopta. Kiderült, hogy a tábornokra a volt cár fontos papírosokat bízott az Angol-bank címere.

Élelmiszerkereskedők őrmesteri egyenruhában.

— Az aradi piacon előállított átkatonák. — Esnek az árak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Hihetetlen agyafurtsággal dolgoznak egyes élelmiszerkereskedők, hogy az aradi és más városbeli piacokon összevásárolt tavaszi élelmiszereket könnyebben kicsempézhessék a város területéről. Tudvalévőleg Aradon tilos egyes fontosabb élelmicikkeket a város területéről elszállítani. A város ezzel az intézkedésével lehetetlenné akarta tenni az élelmiszeruzsorások garázdálkodását, azt tudni illik, hogy az aradi piacon drágán összevásárolják az élelmiszereket és a városi polgárság szája elől kicsempésszék kocsin, vagy vasúton.

Az a rendőrtisztviselő, aki ma délelőtt az aradi piacon teljesített, inspekción szolgálatot, csodálkozva konstataálta, hogy a Szabadságtér egyik sarkán nagy mennyiségű zöld főzelék és más tavaszi élelmiszer van felhalmozva, részint szabadon, részint kosarakba gyűmölve. Érdeklődésére a falusi paraszt asszonyok ezt a lakonikus rövidségű választ adták:

— A katonák vették meg ezeket.

A rendőrtisztviselőt nem elégitette ki ez a felelet, hanem továbbra is figyelő álláspontot foglalt el, hogy megállapítsa, voltaképpen milyen katonaság számára halmozták össze a téren a csaknem egy vagonmennyiségű élelmicikket?

Nemsokára megjelent az árunál két férfi, őrmesteri egyenruhában. Az egyik mellét kis ezüst vitézségi érem is díszítette. A rendőrtiszt megkérdezte tőlük:

— Miért vásárolták össze ezt a sok élelmiszert?

— A katonaság számára, — volt a rövid válasz.

— Melyik katonaság számára? Hiszen tudomásom szerint az aradi helyőrségnek külön zöldség- és veteményes kertje van és legfeljebb csak a foglyok számára szoktak vásárolni.

A két őrmester megmaradt amaz állítása mellett, hogy ők a hadsereg számára halmozták fel a nagymennyiségű készletet. A rendőrtiszt erélyesen kezdte követelni azt az okmányt, amely igazolja, hogy ők jogosítottak a hadsereg számára élelmiszert beszerezni. Mivel a két őrmester ezt az igazolványt nem tudta felmutatni, sőt semmivel sem tudták igazolni azt, hogy jogosan hordják az egyenruhát, a rendőrtisztviselő beinvitálta őket a városházára. Ott rövid habozás után a két férfi beismerte, hogy ők nem katonák, hanem más vidéki élelmiszerkereskedők, akik jogtalanul hordják az egyenruhát. Saját kijelentésük szerint csak azért öltötték fel az uniformist, mert tudták, hogy a katonaság számára könnyebben lehet vásárolni a piacon és őrmesteri uniformisban nem kell tartani a rendőrség beavatkozásától. Már hosszabb idő óta folytatják ezt a ravasz gyakorlatot, amely elég szép üzleti hasznot hozott a számukra, míg aztán most rajtavesztettek a praktikájukon. A rendőrség elkobozta a nagymennyiségű élelmiszert, a furfangos vándorélelmiszerkereskedők ellen pedig megindította a megtorló eljárást.

Érdekes volt egyébként megfigyelni a mai piacon kialakult árakat. Irtunk arról, hogy a termelők, de leginkább a védtelen közönség zsírján élőködő szipolyozó kofák valóban nem tudnak határt tartani az árakat illetőleg és például a cseresznye literjéért 4 koronát mérészeltek követelni. Figyelmeztettük a közönséget, hogy ezeket az akasztófára való zsebrákokat csak úgy lehet megfizetni és ártalmatlanná tenni, ha a vásárlók egy kis önmegtartóztatást tanusítanak és egyáltalán nem, vagy csak annyit vásárolnak, amennyire háztartásukban elengedhetlenül szükség van. Véleményünk szerint a cseresznye s a számoeca olyan luxus

voltak, az apa — mint említettem — magasrangú állami hivatalnok, hatalmas nagy alak, aki az orosz szokásoknak megfelelően tábornoki ruhát viselt. A család visszavonultan élt, igen kis bizalmas baráti kör által körülvéve és hat gyermekük nevelésének szentelve életüket. A legöregebb leány, egy igen kedves szeretetreméltó teremtmény, 1901-ben egy mérnökhöz ment férjhez és még abban az évben meghalt. A második leány orvos lett, ma is Szentpétervárott működik.

— Taschkend városának előkelő közönsége — ez is orosz szokás — a gyakori iskolai ünnepélyeken szokott találkozni. A mi gimnáziumunk volt a legelőkelőbb a városban. A fiatal Kerenszky Sándor az iskolai ünnepélyeken elsőrendű szerepet játszott. Az ünnepélyeken a főkörményező is megszokott jelenni egész családjával és már akkor észrevehető volt, hogy az előkelő orosz körök milyen előszeretettel beszélnek az angol nyelvet és a főkörményező meg is dicsérette a fiatal Kerenszkyt angol szavalatáért.

— Egyik farsang idején Kerenszky barátom nagy zavarba hozott engem. Mint a tanári testület legfiatalabb tagját, engem biztat meg, hogy én intezzem a táncmulatsággal egybekötött iskolai ünnepélynek gazdasági részét.

Az iskola már úgy épült, hogy díszterme bálteremmé volt átalakítható, kisebb oldalsobakkal, büfével és meglehetősen nagy összegeket bocsátottak a rendelkezésemre, hogy az éjjelutáni szupéhez szükséges dolgokat beszerezsem. Kerenszky segített nekem ebben. Az ünnep esté

eikk, amelyet nem okvetlen kell megvásárolni és ha a közönség csak néhány napig megfélekezni vételkedvét, akkor az árdrágító uzsorások kénytelenek tisztességes áron eladni ezeket az élelmiszereket, mert hiszen a friss gyümölcs és a friss főzelék alig tartható egy-két napnál tovább: elfonnyad és akkor a szemétre dobhatják. A fogyasztók helyes gondolkodását bizonyítja az a tény, amelyet a mai piacon figyelhettünk meg. A publikum ma már nem vásárolt olyan mohón, mint a hét elején és ezért a kapzsi kofák kénytelenek voltak engedni a tulhajtott árakból. Ismételjük, hogy nemcsak a kofák érdemelnek büntetést és megvetést, hanem az is, aki minden tiltakozás nélkül fizeti meg az általuk kért magas árat és ezzel büntet követ el, mert rettenetesen megnehezíti a városi polgárság megélhetését.

VAROS ES MEGYE.

A városi ingatlanok utánbiztosítása.

— A nyaralók élelmiszere. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A városi tanács ma délelőtt 10 órakor tartotta ülését Varjassy Lajos polgármester elnöklésével. Lócs Rezső h. polgármester, gazdasági tanácsnok jelentette, hogy az elmúlt tanácsülés rendelkezése szerint a várossal szerződéses viszonyban levő három biztosító társaságot, az Adriát, Magyar Általánost és a Generalit értesítette a Gazdák Biztosító Társaságának olesó utánbiztosítási ajánlatáról és felszólította őket, hogy benyújtott ajánlataikat szintén eszerint módosítsák. A három társaság most válaszolt a városi tanácsnak. Közös értekezésben kijelentették, hogy utánbiztosításra vonatkozó ajánlatuk mérséklése dolgában a várossal még csak nem is tárgyalnak, mert szerződésük értelmében csakis velük lehet az utánbiztosítást megkötni, a Gazdák Biztosító Társasága tehát önékik nem konkurencia. A tanács mai ülésén az ügyet tanulmányozás és véleményes jelentéstétel végett a tisztí ügyészségnek adta ki.

lyén észrevettem, hogy Kerenszky és fiatal társai egyszerre eltűnnek, majd pedig beosonnak az éléskamrává átalakított egyik tanterembe, amelynek kulcsát én bizalommal átadtam neki s ott teletömik a zsebeiket mindenféle jóval, ami szem-szájnak ingere. Visszatérve a fiatalok, a taschkendi leánygimnáziumnak angyalait kínálják meg édességekkel, amelyet azok minden zsen nélkül majszolnak a bálterem egyik sarkában és természetesen a fiatalok egyáltalában nem törődött az én nagy gondommal, mert nem gondoltak arra, hogy éjjel után mit fogok szerviroztatni a nagyhatalmu kormányzónak és bájos feleségének.

— A gimnázium minden ünnepélyén kitűnt a fiatal Kerenszky nagy képességeivel. Rendkívül ügyes és fáradhatatlan táncos, volt, nagy tetszést aratott hazafias költemények előadásával és igen jellemző színész talentumot árult el Osztrovszky egyik vigjátékának előadásán, sőt Gogol szatirikus komédiájának „A revizor”-nak címszerepét is óriási sikerrel játszotta el, az érettségi után rendezett ünnepélyen. Ennek a kedves szélhámosnak az alakja akaratlanul is teljesen reállett. Mint az önképzőkör ifjúsági elnöke egyszer a nyugat-európai feudalizmusról tartott előadást, amely igen szorgalmas tanulmányoknak volt az eredménye, Ha nem tévedek, akkor azt mondotta, hogy Oroszország boldog lehet, hogy a sors megkímélte Nyugat-Európa végzetétől. A magatartásában volt valami a tábornok fiából, aminthogy Európában is nemzedékeken át észrevenni azon a fiatal embereken a származásukat, akiknek

Kerenszky a gimnázista.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kerenszky orosz hadügyminiszternek öt esztendeig egy német professzor volt a tanára a taschkendi gimnáziumban. Dukmájer Frigyes dr. most igen érdekes visszaemlékezéseket beszél el oroszországi diktátorra fejlődő hadügyminiszterről, amelyet a következőkben ismertetünk:

— 1964-ben kerültem a turkesztáni Taschkend városba mint gimnáziumi tanár, ahol Kerenszky Fedor, a mostani hadügyminiszter apja volt a tankerületi főigazgató. A két Kerenszky fiu: Sándor a mostani miniszter a harmadikba járt, Fedor öccse pedig a másodikba. A főgimnázium igazgatója, egy rendkívül vallásos ember, valóságos teológiát csinált az iskolából s az ifjúságot igen vallásosan neveltette. A Kerenszky fiuk minden vasárnap és ünnepnap reggelén ministráltak vagy a kórusban énekeltek s mikor tömjénfüsttől alig láthatóan szemügyre vettem őt, nem hittem volna magam sem, hogy az lesz belőle, ami ma. Az nem lepett meg, hogy forradalmár lett belőle, mert mindennapos dolog Oroszországban, hogy a fiatalok mikor az egyetemre kerül, árcsap a másik végletbe és Kerenszkynek igen sok iskolatársa a nihilista listákon volt található, vagy pedig ha a végső konzekvenciákat nem merete levonni, akkor öngyilkosságot követtek el. Ez a forradalom előfájdalmainak korszakában igen gyakori jelenség volt.

Kerenszky szülei igen előkelő emberek

Jelentette továbbá a gazdasági tanácsnok, hogy a Közélelmészeti Hivatal a tanácshoz leiratot intézett, amelyben arról értesít, hogy akik nyaralni mennek, nyaraló helyükre vihetnek magukkal élelmiszert állandó tartózkodási helyükről és akadály nélkül kaphatnak szállítási igazolványt, ha a nyaralóhely Magyarországon fekszik. Külföldre egyáltalában nem, Ausztriát kivéve, ahová nagyon kivételes esetekben kaphatnak a nyaralók szállítási igazolványt élelmiszerekre. Végül kisebb városi földparcelláknak kertgazdasági célokra törént bérbeadásáról referált a gazdasági tanácsnok. Ezzel az ülés, egészen apró közigazgatási ügyek elintézése után véget ért.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* **Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár** a tulajdonát képező *hirneves festők* u. m. Herrer Cesar, Nádler Róbert, Vörös Ernő, Neogrady Antal, Markó Ernő, Mousson I. Sz. Huszka I. Berkes A. Zorkóczy Gy., Czencz I. Szász István s többektől eredő élaifestményei hivatalos helyiségében (Salacz-utca 6. szám.) folyó hó 6-tól kezdődőleg mindenkor a délutáni 3-5-ig terjedő hivatalos órák alatt eladtnak. Az igazgatóság.

* **Világvárosi hangverseny Aradon.** Sándor Erzsébet kamaraénekesnő, az első és egyetlen magyar kamaraénekesnő a közeli napokban Aradra érkezik, hogy az ő páratlan, ragyogó művészetével gyönyörködtesse az aradiakat. B. Sándor Erzsébet az Operaházon kívül Budapesten is csak nagy ritkán szokott fellépni, vidékre pedig nagyon is kivételes esetekben jön és hogy Aradot látogatásával tiszteli meg, az csakis annak a humánus célnak köszönhető, amelynek szolgálatában a június 12-iki hangverseny áll. — Sándor Erzsébet kivül szereplői lesznek a monstre-hangversenynek Rózsa Lajos, az Operaház csodaszép hangú hőstenőre, Dienzl Oszkár, az országosan elismert zongoraművész, Berger Károly az aradiak világhírű hegedűművésze és a Góth-pár, a Vigszínház utolérhetetlen művészei. Az estély bevezetésül pedig egy gyönyörű prólóg fog elhangzani, amelyet erre az

apjuk magasrangú állami, vagy udvari hivatalnok volt. A fiatalember tehetséges, a sorstól és a szerencsétől hordozott ifjú volt. Alakja csinos, nyulánk, kedves arcvonásokkal halvány bőrrrel, mindig tisztán és választékosan öltözködött, nagyon jól állt neki az intézeti egyenruha. A magaviselete mindig tartózkodó volt. Előkelő állásban lévő atyja és a gimnázium igazgatója között feszült volt a viszony. Ezt a fiú nagyon jól tudta és mint okos ember alkalmazkodott ehhez, egyetlen egyszer sem adott okot arra, hogy meg kelljen őt dorgálni. Velem szemben nem volt egészen őszinte és észrevettem, hogy nem bizik bennem. Iskolatársaival igen jó viszonyban élt, de noha sok mohamedán növendékem volt a gimnáziumban a fiatal Kerenszky mindig csak oroszokkal érintkezett. Őt éven át mindig legjobb tanulója volt az intézetnek. 1899-ben, kitűnően érettségizett és azután a szentpétervári egyetemre iratkozott be. Csodálatos, de tény, hogy két esztendőig alig tanult valamit az egyetemen, mert nem tudta magát elhatározni, hogy melyik tudományának szentelje magát. Véletlenül találkoztam vele Szentpéterváron és 1901-ben megfogadta a tanácsomat, beiratkozott a jogi fakultásra. Már igen fiatalon nagynevű ügyvéd lett. Minthogy 1906-ban elhagytam Taszkentet és visszatértem Németországba, nem kísérttem figyelemmel további fejlődését.

alkalomra írt az aradiak kivételes tehetségű poétája: Zombory Andor, az Aradi Közlöny munkatársa. A hangverseny iránt — ami magától érthető is — eddig még soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. — Jegyek keddtől fogva Scherhánál kaphatók.

* **Az aradi írók és művészek szabad társulatának** tagjait tisztelettel kéri a szervező bizottság, hogy június hó 3-án este kilenc órakor a Városi kávéház emeleti teraszán fontos megbeszélések céljából megjelenni szíveskedjenek.

A barátnő háborus üzleti ötlete.

— Egy aradi kereskedő élménye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A legfényesebb háborus üzleti ötletek közé tartozik az, amelyet egy volt aradi feltűnően szép fiatal hölgyecske produkált a nyugalmas Buda egyik csöndes kis hajlékában. A szóbanlévő kicsi hölgyre még ma is rendkívül sokan emlékeznek, mert hat-hét esztendővel ezelőtt, amikor Aradon tartózkodott, irigyelt barátnője volt egyik aradi diplomás urnak. Arad legforgalmasabb pontján lévő ház második emeletén lakott a leggyakrabban fehér toalettet viselő fiatal teremtes, akit a női szemekre éhes férfitekintetek állandóan fürkésztve ostromoltak, aki azonban csak egy férfit tüntetett ki érdeklődésével és ez: a diplomás barát volt. Száz szónak is egy a vége, a nőcske nem úgy viselkedett mint barátnő, hanem mint igazi hitves.

Jól mondja a nóta, hogy mindenféle szerelemnek vége szokott lenni, így ez a vonzalom sem tartott holtomiglan, hanem a háboru esztendejében a diplomás férfit elhatározta, hogy a legális házasság révén evez és ezért arra kérte szíve kicsi hölgyét: mondjon búcsút vele együtt Aradnak. A barátnő híven teljesítette ezt a kívánságot és búcsúval, valamint lakásberendezésével Budára költözött. Annak a szomorúságnak, amelyet magával vitt, a felét mindenestre Aradon hagyta, nem ugyan a diplomás urnál, hanem annál a szőnyegkereskedőnél, akitől 2000 korona értékű perzsaszőnyegeket, terítőket és függönyeket vásárolt, amelyeket természetesen elfelejtett kifizetni, mivelhogy igen szórakozott természetű volt. Az aradi kereskedő fél esztendeig várt, azonban azt látta, hogy a 2000 koronás számla nem akar apadni, sőt ellenkezőleg: a kamatok összegével még gyarapszik, mert indított adósa ellen. Időközben kitört a háboru. A bíróság megítélte ugyan a követelésének egy részét 1400 koronát, azonban az árverést nem lehetett megtartani a moratórium rendelet következtében, mert az egykori barátnő ügyvédje hadbavonult és ez a körülmény mentesítette őt az árverés alól.

A moratórium rendelet kevéssel ezelőtt tudvalevőleg elvesztette érvényét és most már a kereskedő időszerűnek látta, hogy bájos adósaival szemben kellő eréllyel fellépjen. Néhány nappal ezelőtt a fővárosba utazott és felkereste budai lakásán a hölgyecskét, hogy a megtartandó árverésre előkészítse. A kisasszony nem esett kétségbe, nem törtelte a kezét, nem jajveszékelt, nem hullott térdre a szigorú kereskedő előtt, hanem nemét megszégyenítő komolysággal a következő kijelentést tette:

— Mélyen tisztelt Merkur ur! Elismerem, hogy önnek joga van elárvereztetni a lefoglalt tárgyakat, amelyek egytől-egyig feltalálhatók lakásomban. Azonban engedje meg, hogy kijelentsem, hogy nem tenne helyesen, ha megtartaná az árverést, mert kérdés, hogy milyen árat kapna az árverési híenáktól. Nem tanácsos tehát ehhez a kockázatos fegyverhez nyulni. Fogadja el kérem a következő ajánlatomat: ezek a perzsaszőnyegeket, függönyök és terítők ma legalább négyszer olyan értékűek, mint amikor én azokat megvásároltam. Az ötven koronás szőnyegért ön most legalább 150—200 koronát

kaphat. Kérem vigye el az összes tárgyakat a lakásomból, adja el azokat üzletében, amint láthatja, most is csaknem ujak és az eladási összeget telezze meg. Ön is jó üzletet csinál és én is kellő jutalmat kaphatok így ötletemért.

A kereskedő belecsapott a kieső nő pici fehér tenyerébe és sugárzó arccal mondta: — Gemacht.

Előre a tartalékkal!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ugy látszik, az entente mégis csak belehajszolja Oroszországot egy ellenünk való utolsó offenzívába, noha Ruskij tábornok nyomtatékosan kijelentette, hogy az orosz hadsereg mai állapota mellett komoly offenzívára gondolni merő lehetetlenség. Am azért az ördög nem alszik, mégis lehet valami a dologban, másképp Ludendorff nem jelentette volna, hogy orosz-román támadásokra el vagyunk készülve. A tizedik Isonzó-esata, ha olykor ellanyhul is, újra fel-fellángol. Szóval még akad elég dolguk József főherceg és Boroevics vitéz magyar harcossainak, amíg meggyőzik ellenségeinket arról, hogy minden erőfeszítésük hiábavaló, Erdély, Trieszt, Fiume kapuinak hős védelmezőit tehát nem szabad cserbenhagynunk azzal a kézlegyintéssel, hogy hiszen már ugyis vége lesz a háborúnak. A polgári társadalomnak épen most az utolsó időszakban kétszeres kötelessége a maga tartalékjaival segítésére sietni küzdő véreinknek. Váltson mindenki hadikölcsönt, mert ebből lesz a sok-sok gépfegyver és munició, amivel hőseink védik állásaikat.

Június 12. a jegyzési határidő utolsó napja. Használják fel ezt az időt a nép hivatalos vezérei annak az igazságnak minél szélesebb körben való terjesztésére, hogy hadikölcsönt jegyezni nemcsak hazafiúi kötelesség, hanem kitűnő üzlet is, mert a kölcsönként jegyzett tőke tízenkét év alatt megduplázódik, tehát különösen alkalmas arra, hogy magunknak évi járadékot, fiunknak önállóságot, leányunknak pedig tekintélyes hozományt biztosítsunk. Aki tehát jövedelmező üzletet akar csinálni s egyszerre mind azt is óhajtja, hogy a frontokon küzdő, vagy fogságban sanyalódó fiaink mielőbb hazatérhessenek, siessen hadikölcsönt jegyezni.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál ma az alábbi jegyzések történtek: Mahler Vilmos 40.000, W. E. 50.000, Kun Mihály 40.000, Garai Ignác 30.000, Seidner Bernát és Fiai 20.000, Tóth János 20.000, Barna Teréz 17.000, Mesterházy Sándor 9000, Wiszanszky Leon főhadnagy 2000, Zima Jánoska 300, Kertész Palika 200 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál a mai jegyzés 332.100 korona. Összes eddigi jegyzés 4.766.950 korona. A mai jegyzések a többek között ezek: Kneffel Lajos 10.000, Kneffel Lajosné 5000, Öry Sándorné honctói igazgató-tanítónő gyűjtése 4000, Szanda Ferenc Pusztai Szent Pál 10.000 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál: Ormódi Ormódi Vilmos főrendiházi tag Buda-

pest 100.000, Seidner Sándor Marosborsa 10.000, Kosztká Emil 2000, Eleki első takarékpénztár jegyzése 40.000, Mike Zoltán 100 korona. Összes eddigi jegyzés 1.603.000 korona.

Az Aradi Központi Takarékpénztárnál ma 10.400 koronát jegyeztek. Nagyobb jegyzés: Schvarecz József és neje Nagykamarás újabb jegyzése 5000 korona. Összes eddigi jegyzés 856.400 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál a mai napon a következő jegyzések tör-

téntek: Sch. Magda 8000, Lukács Sándor és neje 2500, Poel Zedek Jótékony Egylet 2000, Frisch Hermann 2000, Schvarecz Dezső bizt. tisztviselő Arad-Gáj 2000, Szöllösi Janka, 1100, Átzél Alfréd 1000, Krausz János 500, Reichmann Bertalan Ref.-Kovácsháza 500, Bogdán Nővérek 400, Székely Antalné 400 korona, Aradi Kereskedők Takaré- és Hitel-szövetkezete újabb jegyzései 55.000, egyéb jegyzések 10.000. Eddigi összes jegyzés 567.550 korona.

Kerestetik hét bölcs Salamon.

A magyar belügyminiszter legsúlyosabb problémája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Hosszu miniszterkedése alatt bizonyára nem fordultak Sándor János belügyminiszterhez olyan fogas kérdéssel, mint a milyen problémának eldöntésére most, kormányzásának utolsó óráiban kérték fel Aradmegyéből. — A feladat, amely elé a belügyminisztert állították olyan, hogy hétszer bölcs Salamonnak kell lennie, ha urává akar lenni. Valószínű azonban, hogy a többi súlyos gonddal együtt azt is utódjának hagyja örökségül.

Hogyne, mikor azt kérdezik a Budapesten székelő minisztertől, hogy kié az a gyerek, aki egy aradmegyei nagyközségben meghalt? — Éppen úgy, mint mikor egy híres tudós azt mondta a paraszt, hogy ha olyan nagy tudós az ur, mondja meg, hogy hivaták az öreganyámat? Erre a tudós nem tudott válaszolni, — tudatlannak bizonyult.

Egy aradmegyei nagyközségben a jegyző felesége az „anyai örömeiket” feledhetlenné tevő nehéz órák vártában minden készüléket megtett, hogy a szülés perceiben mellette legyen a legfontosabb személyiség — a bába. A tudós asszonyosság megígérte a segítséget, de ahhoz a feltételhez kötötte, hogy idejekorán hívassa önmagát, mert önmaga is alighanem egy másik faluban levő kollégánjára segítségére lesz utalva. A feltétel nehéz volt, de elfogadott.

Néhány nap múlva éjszaka évadján kopogtat a jegyzőék szakácsnője a bába ablakán és az isten minden szerelmére kéri, hogy jöjjen sürgősen, mert itt a baj. A bába férje ki szól, hogy ha lehet, hívjanak más valakit, mert az ő felesége sincs valami jobb körülmények között. Minthogy azonban a jegyzőné ezekben az élet-halál pillanatokban nem bizott másban, mint a kipróbált ügyességű madámban, a bába átlátta a helyzetet és különös tekintettel a jegyző ur felettes hatósági mivoltára, öltözködött és ment.

Alig lépett be a jegyzői lakba, megrohanták a szülési fájdalmak és mint a belügyminiszterhez felterjesztett hivatalos iratból tudjuk — ugyanabban a negyedórán, ott a jegyzőknél, ugyanabban a szobában a nagyszagos asszony ágya mellett álló ágyban ő is gyermeket szült. Mind a két boldog anya egy és ugyanazon időben egy-egy fia gyermeknek adott életet.

A jegyzőék szakácsnője, ennek a szokatlan jelenetnek egyetlen tanuja, aki azonban az újszülött körüli teendőknél jártas volt, hirtelen átlátta a helyzetet, fogta a két csecsemőt, az asztalra fektette és gyors előkészületet tett a fürdetésre. Míg azonban megjárta a konyha és a szoba közt az utat, hogy a meleg vizet behozza és közben a kint várakozó jegyző urnak a szenzációs eseményt elmondja, a szobában megtörtént a második szenzáció is.

A két gyermek közül az egyik meghalt.

És itt kezdődik olyan közigazgatási bizonydalom, amelynek kibogozásához nem egy, de hét Salamon szükséges.

A jegyző ur az életben maradt gyermeket a magáénak mondja és ugyanezt cselekszi a bába is.

Az illetékes anyakönyvvezető, akinek a gyermekek születését és az egyik halálát be kellett vezetnie a matrikulába, hosszú ideig törte a fejét, hogy kié a halott fiúcsacsemő, felettes hatósága révén a belügyminiszterhez intézte azt a kérdést, hogy

kié a halott gyermek?

Erre feleljen Sándor János? Micsoda incifinci kérdés ehhez képest, hogy mi lesz a háború után? vagy hogy milyen választójogot adjon a lövészárók hőseinek?

Tanuja a szülésnek nem volt, mert mind a két asszony segítség nélkül szülte meg gyermekét. A szakácsnő, akit kihallgattak, a szobában drámai gyorsasággal lejátszódott páratlanul álló esemény következtében annyira megzavarodott, hogy egy jöttányi felvilágosítást adni nem tudott.

A belügyminiszter azonban nem azért hatalmas ur, hogy segíteni ne tudjon magán. Van ő neki mindenféle rendű és rangú segítése, akik a legkényesebb problémákat is megoldják ő helyette. Valamelyik srófós eszű ur ott a belügyminiszteriumban talált egy paragrafust, amely szerint ez az ügy abban a stádiumban, amelybe a miniszter előtt van, nem annyira a közigazgatási hatósághoz, mint inkább a bírósághoz tartozik.

Kimondották, hogy utasítandó a bába indítson rendes keresetet a polgári bíróságnál és igyekezzen visszapereelni a jegyzőtől a gyermekét.

Ha a bíróság majd igazságot tett és megmondta, hogy az életben maradt fiúcska kié, akkor a belügyminiszter meg fogja mondani, hogy kié volt a halott csecsemő. A bába követve az utasítást, be is adta a keresetet a bírósághoz, amelyre most a miniszter áthárította a világ legnehezebb és legszenzációsabb problémájának megoldását. Vajjon akad-e olyan bíróság, amely ezt a kérdést megoldja?

Jogászok, akik ismerik az esetet azt vitatják, hogy érvizsgálatot kell elrendelni. Ha az anya és a gyermek vére egyezik, akkor a vita el van döntve. Mások azt mondják, hogy majd csak évek múlva kerülhet sor ítéletre, mert a bíróság csak akkor tehet igazságot, ha a gyermek annyira fejlődött, hogy arcvonásából valamelyik apához, vagy anyához hasonlatosságot lehet rajta felfedezni. De mi történik akkor, ha a gyermek senkire, illetve esetleg egy harmadik urra hasonlít?

A VI. HADIKOLCSON eredményének nem szabad a korábbiak sikere mögött maradnia

A La Serbie hazugságai.

A halottnak mondott volt szerb miniszterelnök nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A La Serbie nemrégiben a Times azon hírét reprodukálja, hogy az előbbi miniszterelnök, Avakumovics Jován, a nezsideri hadifogolytáborban — Magyarországon — igen alávaló okok következtében — meghalt. A liberális párt egykori főnökét az 1915. évi invázió után a magyar katonák meztelán és nyomoruságos állapotban kergették 200 kilométeres utatlan utakon Belgrádba. Később internálták. Felesége — aki otthon maradt Szerbiában — férje halálhírének hallatára meghalt. E borzalmas tudósítás természetesen még mindig nem volt elég a La Serbie-nek. E hír után — valószínűleg azért, hogy részrehajlatlan olvasóival elhitesse, hogy ő nem akar gyanúsítani vagy rágalmazni — kérdőjelet tett és már a legközelebbi cikkében „szavahihető helyről nyert tudósításban” számolt be olvasóinak a rettenetes kanibálistusról.

Azt írja, hogy Avakumovics internáltsága idején borzalmas helyzetben volt. Rongyok takarták testét, olyan lett, mint egy vadember és a legnagyobb nyomorban tengette életét. Aztán leírták részletesen, hogy mint élt a martíromságnak ez a sajnálatraméltó férfia és felvetette azt a kérdést, hogy vajjon mi oka is lehetett az osztrák-magyar hatóságoknak arra, hogy ezt a jámbor, ártatlan aggastyánt internálja és ilyen tragikus módon, nyomorultul elpusztítsa.

Míg a hadifogolytáborok viszonyait ismerő előtt a La Serbie vakmerő meséje a maga értékére szállott alá, addig a Svájcban levő szerb olvasóközönség, a melynek a cikk első sorban szánva volt — és a semleges külföld, amelynek az entente lapok ezt a borzalmas históriát naponta a fülébe bögik — érzelme vagy temperamentuma szerint kételkedéssel vagy megbotránkozással vette tudomásul. Ugy gondolták — még a megfontoltabbak is —, hogy valami lesz a dologban,ilyent csak nem lehet úgy minden alap nélkül kigondolni és leírni.

A könnyen hívők és a kétségeskedők egyformán elesodálkozhatnak azon, midőn megtudták, hogy Avakumovics Jován, egykori szerb miniszterelnök, nem vette fel a néhai nevet és Cegléden sokkal jobban érzi magát, mint ahogy adott viszonyok között magát éreznie kellene. Hogy él — arról egy hivatalos okmány — a melyet a halottnak hirdetett és elszírtott magára irt meg, tanuskodik. Avakumovics e nyilatkozata, melyet Musiczky Dusan, a szerbiai belga követség irodatiszta és Stojanovics Pál sabbáci pap előttemezett — szóról-szóra így hangzik:

Nyilatkozat,

amellyel én, alulírott, az itteni parancsnokság kívánságára igazolom, hogy 1916. január hó 26-án Belgrádból Ceglédre internáltattam. Belgrádból katonai kísérettel vasuton hoztak Ceglédre, ahol a többi internálttól elkülönítve kétszobás lakást kaptam a lovassági laktanyában.

Ugy a lakás, mint a sajátomból fedezett étkezés jó.

A hatóság, a parancsnokság és a lakosság bánásmódja mindég emberes, kifogástalan. Teljes szabadságban élek. Internáltságom ideje alatt komolyabban beteg sohasem voltam.

Helyzetem kifogástalanságát mi sem igazolja jobban, mint az, hogy feleségem és leányom — kifejezett kívánságomra, de saját akaratukból,

is — követtek és 1916. július hó 24-ike óta most is Cegléden laknak. Cegléd, 1917. május 6.

Avakumovics Jován s. k.
sz. k. miniszterelnök.

Előttünk, mint tanuk előtt:

Musiczky Dusan s. k.
a belgrádi belga követség irodatisztje.
Stojanovics Pál s. k.
sabáci lelkész.

Ezen okmánynak ékesen szóló szavaihoz nem kell kommentár. Legfeljebb még az a technikai esetlenség említhető fel, mellyel a La Serbie hazugságait építi. Erdemesnek sem tartja, hogy a könnyen kipuhatható ténynek utána járjon, mely városban van az a népmártirnak bélyegzett férfiú internálva. No, de a Serbie már csak ilyen. Válogatás nélkül vájkál a pizok és elveteműtség lekszikonában.

Dezső 10, Havas Sándor 10, Hoffmann Antal 10, Halpern Miksa 10, Hoffmann Adolf 10, Hermann J. K. dr. 10, Hölzel Rezső 10, Hiddeghéty Imre 10, Hetessy István 10, Haberéger György 10, Haász Erzsébet 10, Homoth Dezső 10, Harkányi János báró 50, Hendl János 20, Holländer Miksa 10, Holló István 10, Hamar József 10, Holló Imréné 10, Hercegh Gábor 10, Halmos Gyula 10, Hegyi Albert 20, Hay Jenő 10, Izraelita Kiházasító Egylet 10, Issekutz László dr. 10, Jegessy Károly dr. 10, Jasz János 5 és Jaulusz Alex 10 korona.

— **Halálozások.** Magyary László dr., Aradvármegyei árvaszéki ülnököt és családját súlyos csapás érte, leánykájuk Magyary Dusika, életének 5-ik évében, hosszú és súlyos szenvedés után május 31-ikén meghalt. Kiterjedt rokonság osztozik Magyary dr. gyászában.

Heregmalmi Frits Ernő II-od éves joghallgató, tartalékos hadnagy a cs. és kir. marosvásárhelyi 62. gyalogezredben, beosztva a m. kir. békésgyulai 1/2 népfölkelő gyalogzászlóalj I-ső századánál, virágzó életének 21-ik évében hősi halált halt, május 15-én. Heregmalmi Frits Ernő körjegyző Zámon fiát gyászolja a hősi halottban.

Löwinger Károly miskolci városi tisztviselő, hosszan tartó szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 3-án lesz Miskolcon. Az elhunytban Löwinger Miksa dr. kórházi főorvos, fivérének gyászolja.

Hámori Biró Ármin, a rimamurányi vasművek vezérigazgatója ma Karlsbadban hirtelen meghalt.

Aussterweil Ferenc dr. battonyai orvos, a nagyközönségnek egyik rendkívül népszerű polgára, ma meghalt.

— **Alapítvány Ottenberg Tivadar emlékére.** Jelentettük, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara alapítvánnyal akarja megörökíteni a kiváló közéleti férfinak, Ottenberg Tivadar-nak emlékét. A kamara alapítványi összeget akar gyűjteni, amelynek kamatait évenként olyan közgazdasági jótékony célra fogja fordítani, amely méltó lesz az elhunyt férfinak emlékéhez. A kereskedelmi és iparkamara körlevelet küldött szét a területén lévő öt törvényhatóság nagyobb cégeihez és vállalataihoz és adakozásra szólította fel őket az „Ottenberg Tivadar alap” javára. Tudomásunk szerint már eddig is tekintélyes összeg folyt be erre a nemes célra és a megindított szép akciónak remélhetőleg kellő sikere is lesz.

— **Aradiak a gyöngyöslaknak.** A polgármesteri hivatalhoz a gyöngyösi tűzkárosultak javára befolyt adományok: Weil Károly dr. 10, Osztrák-magyar bank aradi fiókja tisztviselői gyűjtése 83, Schwarz Dezső és Társa 50, Lányi Marcellné Ottenberg Tivadar ravatalára szánt koszoru megváltásáért 20, Kohányi Róbert 20, Varjassy Lajos 20, Győző Gyula, Wallfisch Pál és Holló Zoltán Goldzieher Fülöp ravatalára szánt koszoru megváltás fejében 10—10, Szerényi Géza 20, Dobiaschy József 50, Dobiaschy Mária 50, Molnár Oszkár dr. és Brasch Aladár dr. Goldzieher Fülöp ravatalára szánt koszoru megváltás fejében 20—20 korona.

— **Adományok.** Megboldogult Baross Ferenc dr. tőispán ravatalára, szánt koszoru megváltása címén: Purgly László és neje 200 koronát küldött a Növédelmi Hivatalnak. Ezenkívül dr. Zimmermann Károlyné 10 és Meer Lipótné 2 koronát juttatott a hivatalba a szegények segélyezésére. Mindezen adományokért halás köszönetet mond a Növédelmi Hivatal elnöksége.

— **Adományok.** Az Aradvárosi vöröskereszt egylethez újabban a következő adományok

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Szociális miniszterium Ausztriában.

Bécsből jelentik: A Wiener Zeitung holnapi számában három császári kéziratot közöl. Az első a miniszterelnököt arról értesíti, hogy a földművelésügyi miniszterium vezetésétől felmenti és a miniszterium vezetésével Seidler Ernő lovagot, osztályfőnököt bizza meg. A másik kéziratban a király Bobrinszky dr. minisztert felmenti és neki a Lipót-rend nagykeresztjéhez a gyémántokat adományozza. A harmadik kézirat szövege ez:

— Kedves Clam-Martinic gróf. Amaz óhaj-tástól vezérelve, hogy a nép erejének csökkenése, amely a hosszantartó háboru következménye, lehetőség szerint elkerültesse az állam, az önkormányzat és a társadalom ezirányban kifejtett tevékenységének összefoglalása biztosítására elhatároztam, hogy közegészségügyi, a szociális gondoskodás miniszteriumát létesítem. A miniszterium hatáskörébe a háborus járványok leküzdésén, a háboru károsultjairól, vagy az elesettek hátramaradottjairól való gondoskodásnak a háboru által közvetlenül előidézett feladatain kívül, azok a nagy

és pótolhatatlan ügyek is tartoznak, amelyek a közegészségügy, az ifjúságról való gondoskodás, a gyámság gyakorlása és a lakásügyek szociális biztosítására vonatkoznak. Felhatalmazom Önt, hogy a szükséges törvényjavaslatok elkészítésére irányuló megfelelő lépéseket tegye. Várom javaslatok előterjesztését. Károly s. k. Clam-Martinic gróf s. k.

A császári és királyi távirati iroda értesítése szerint az új hivatal előkészítő munkálataival Baerenreiter dr.-t bízták meg.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Burián báró ma este ötnegyed óráig tanácskozott Andrássy Gyula gróffal. Azután lakásukon kereste Návay Lajost és Wekerle Sándort, de nem találta őket otthon. A tanácskozást holnap és holnapután folytatják.

Zürich. Milánóból jelentik: Az olasz vasutakat ismét elzárták.

Karlsruhe. Svájci lapok megbízható forrásból azt a hírt közlik, hogy Viktor Emánuel olasz királyt egy magán ideggyógyintézetbe vitték.

H I R E K.

— **Kormányengedély kell a szén-szállításhoz Ausztriában.** Bécsből jelentik: Az a hír van elterjedve, hogy a felső-sziléziai szénbányákból a szén elszállítása a jövőben engedélyhez lesz kötve. Ilyen engedélyt csak a kormány fog kiadhatni. Az erről szóló rendelet a legközelebb már meg is jelenik.

— **Főorvosi kinevezés.** A király Embey Iván dr.-t, Embey Iván aradi pénzügyigazgató fiát, ki-jelenleg a haretéren teljesít szolgálatot, a kinek kiváló képzettsége Aradon is közismert, főorvossá nevezte ki. A kinevezés Aradon, ahol a főorvosnak számos ismerőse és tisztelője van, szinte örömet kellett.

— **Nem lesz befőtt gyümölcs?** Budapestről jelentik: A napokban Ausztriában kormányrendelet jelent meg, amely szerint a befőtt készítésére Ausztriában nem adnak cukrot, mert a gyümölcs készítését sokkal gazdaságosabbnak tartják. Nálunk még nem történt ebben a dologban végleges döntés? Néhány napon belül azonban várható, hogy a Közéletnevelési Hivatal rendeletet ad ki, hogy a befőtt készítésére kiutalnak-e a háztartások részére külön cukrot.

— **Rojuk le hálánkat a rokkant hősök iránt. Váltsunk plakettet! Szegyet a Vasvitézre!** Plakettjeiket megváltották: Geller Ernő 10, Grimm A. József 30, Grünwald Samuné 20, Lillike 20, Erzsike 20, Grünwald és Moskovitz 20, Grünwald Simon 10, Geller Izidor 10, Goldmann Sándor 10, Fülöp Regina 10, Grille főhadnagy 10, Grossmann Emil dr. 10, Glück

Megalakult

a választójogi blokk.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapestről jelenti tudósítónk: A demokráta körben ma este minden fővárosi kerület, a szociálisták, polgári társaskörök, egyesületek képviselőinek jelenlétében megalakult az új választójogi blokk. Elnökké Vázsonyi Vilmost választották, aki nagy beszédben fejtette ki, hogy az általános-egyenlő, nőkre is kiterjedő s titkos választójog azonnal megalkotandó és erre vonatkozólag a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A főváros polgárai és munkásai választójogi bizottsága megalakulását kijelenti. Felhívja mindazon fővárosi testületeket, egyesületeket és egyéneket, akik együtt küzdeni akarnak a nőkre is kiterjedő általános, egyenlő és titkos választójog mielőbbi életheleptetéséért, csatlakozzanak. Követeli, hogy választójogi kormány alakuljon, amely a választójog reformját első feladatának tekintse, amelyet semmiféle ürüggyel nem halaszthat el. A bizottság készen áll elszánt, kitartó küzdelemre minden kísérlet ellen, amely a népgyűlölt Tisza rendszer nyílt, vagy leplezett visszaállítására irányul.

Vázsonyi után Székely Ferenc, Garbai Sándor, Batthyány Tivadar gróf, Giesswein Sándor dr. és Hock János beszéltek. Hock János beszédét igen nagy lelkesedéssel fogadták. Vázsonyi Vilmos határozati javaslatát nagy lelkesedéssel fogadták el.

Minden egyes jegyzés gyorsítja a békét.

LEGUJABB.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Amerika háborús céljainak leleplezése.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Az Atlanti Óceánban és a Csaornában a buvárhajók tevékenysége folytán 30500 tonna pusztult el. II. Új sikerek: A Földközi-tengeren 33700 tonna hajótérfigatot súlyesztettek el a tengeralattjárók.

Zürich. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból, hogy az első amerikai segédhadosztálynak a francia harctérre való szállítása technikai okok miatt elmaradt. Mihelyt lehetséges lesz, a csapatokat utnak indítják.

Bern. Lyon-i lapok jelentik Rio de Janeiroból: Egy amerikai hajóraj ma odaérkezett. Megerősítik azt a hírt, hogy a kormány meghatalmazta az Egyesült-Államok kormányát flottabázis berendezésére Brazília partjain.

Haga. Newyorkból jelentik, hogy ott alakult egy részvénytársaság tízmillió dollárnyi alaptőkével kereskedelmi tengeralattjárók építésére.

Amsterdam. Hollandi lapok szerint a

japán flotta egyik parancsnoka kijelentette, hogy Japán nem fogja megengedni, hogy Amerika Mexikóban partra szálljon. Ha Wilson csakugyan katonai rablóhadjáratot akar indítani Mexikóban, úgy a Japán amerikai összeütközés elkerülhetetlen lesz. Amerika csak azért avatkozott a háborúba, hogy Mexikót elrabolja. Ehhez kell a nagy hadsereg.

Pétervár. A Távirati Ügynökség jelenti: Az ideiglenes kormány tagjai egyhangulag elfogadták Terestyenkónak, a pénzügyminisztérium vezetőjének javaslatát, amely a bankjegy forgalmat két millió rubelre emeli fel.

Koponháza. A Birsevíja Vjedemoszti írja, hogy a pétervári kormányzósgásban az utóbbi időben komoly természetű parasztlázadások voltak.

Rotterdam. Pétervárról jelentik: Henderson miniszter ideérkezett. A kereskedelmi miniszter, Konovalov, a gazdasági és pénzügyi rendszabályok tekintetében Skobelewvel nézeteltérésbe jutott és Skobelew és a katonák és munkások tanácsának folszólítására lemondott.

folytak be: Goldschmidt Sándor és neje Ottenberg Tivadar ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 50, Seidner Dezső és neje Seidner Márton ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 100, özv. Rimanóczy Józsefné és Fischer Antal és családja özv. Simon Gáborné ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 10-10 és Csóty Nándorné 10 koronát, mely nemes-szivü adományokat ezuton is nyugtat és hálá-san köszön az Aradvárosi vöröskereszt egyeslet elnöksége nevében Vásárhelyi Janka elnök és Hász Erzsébet alelnöknek.

— **Holttest a Marosban.** Ma délelőtt a katonai fürdő közelében egy husz-huszonkét éves férfi hulláját fogták ki a Marosból. A hullán nem volt ruha s bizonyosan fürdés közben érte el a végzet a szerencsétlent. A rendőrségnek bejelentették az esetet, hogy a hullát mielőbb agnoszkálják. Délutánra ez sikerült is, megállapították, hogy a kifogott hulla azonos Lép Gáborral, a 60-ik gyalogezred katonájával, aki egy héttel ezelőtt a Marosba fullt.

— **Az aradi ipartestülethez a gyöngyösi ipartestülettől** panaszos átirat érkezett, amelyben, a tüzvész által okozott óriási károk vázolata mellett, sürgős anyagi támogatást kérnek Gyöngyös kárvallott iparosai nehogy ebben a rettenetes időkbén teljesen elpusztuljanak. Az aradi ipartestület elnöksége kéri tagjait a jófivü adakozásra. Adományokat az iroda is el-sogad, de a pénzszedő gyűjtőívén is jegyezhetők.

— **Katonazene a hadikiállításon.** Holnap, vasárnap délelőtt 11 órától 12 óráig a kulturpalota mellett ismét játszani fog a 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karmester vezetésével a hadikiállítás közönségének szórakoztatására.

— **A battonyai ifjuság f. hó 27-én,** pünkösd első napján rendezett zártkörű táncvigalmán befolyt felülfizetések: Gruncsity Mláden 40, Doktor Lajos 30, Kardos Nóé 30, Schwartz Ignác 25, Tyuróski Koszta 20, Gábor Gyula 18, Tyuróski Zsiva 10, Kohn József 10, Todor Manó 10, Schwartz Mórné 10, Gémes István 10, Kiss Károly 10, Dömjén Lajos 8, Garlati Gábor 8, Vidicki Axentjáné 8, Frank Mátyás 6, Kovácsovics Boldizsár 5, Gyüge Károly 5, Szitányi Iván 5, Görbe Imre 5, P. J. 6, Török

Mihály 4, Baborka Katica 4, Horváth Péter 4, Parács Karolin 4, Kertész Miksa 4, Serf Lajos 4, Gruncsity Mládené 3, Zsikoi János 3, Nátházi Bertalan 3, Ludáj Arsza 3, Szabó Ferenc 2, Dr. Olesánszky Kázmér 10, Krisán Péter 2, Lung Péter 2, Nikola N. 2, Jovicsin Próka 2, Rohony Pál 2, Fazekas Pál 2, Györi Zsigmond 2, Vajda Pál 2, Vaida György 2, Gellai Györgyné 2, Bába Vazul 2, Tóth Mihály 2, Mikite Jánosné 2, Simandán Manó 2, Kovács László 1, András György 1, Mocsári György 1, Orgovics Dóme 1, Filler Mihály 1, Morján Károly 1, Fodor Mihály 1, Drágity György 1, Vadassán Aron 10, F. Kiss János 2, Hanász György 10, Schwömmer Sándorné 2, Vadassán Cécia 1, Ekkel Imre 1, Vass János 1, Priskin Zoltán 1, Biszef Mihály 1, Farkas Lajos 1, Vekler József 1, Vidicki Emil 1, Rózsa István 1, összesen 396 korona, mely összeg a rokkant katonák javára fordított.

— **Birtokosora.** Heim Jánosné Fehér Etelka és tulajdonostársai eladták a Purgly Lajosné-utca 78. számú házat 5000 koronáért Vári Jánosné Salgali Amáliának. — Szarka László és neje eladták a Nagy Sándor-utca 7 | b. sz. házat 33.000 koronáért Hamrák Adolfné, szül. Kiss Etelkának. — Matyók János eladta a Gáj-Temető-utca 24. sz. házat 10.000 koronáért Rudolf Károly és neje. — Nőgrádi Mihály eladta ingatlanait 9000 koronáért Bayer Györgynek. — Ékes Imre és neje eladták az Illés-utca 78 | a. sz. házat 5600 koronáért Buba János és neje. — Figus Adolf és neje ajándékba adták a Borona-utca 5. sz. házat ifj. Figus Adolfnak. — Mayer Miklós és neje eladták a Kossuth-utca 5. sz. házat 50.000 koronáért Binchiciu János és neje. — Papp Mártonné és Bárbu Manuilla eladták az Urbán Iván-utca 59. sz. házat 9000 koronáért Krizsán Dezsőnek. — Winkler József és neje eladták a Varjassy Lajos-utca 73. sz. házat 19000 koronáért Sefcsik József és neje. — Faulhaber Ilonka eladta a Varjassy Lajos-utca 113. sz. házat 35.000 koronáért Koch Sándornak. — Kozma András és neje eladták a Vass Gereben-utcai házukat 3600 koronáért Telek Jánosné Csillán Juljának. — Blau Jolan és tulajdonostársai eladták

a Rákóczy-utca 14. sz. házat 46.000 koronáért Arad sz. kir. város közönségének. — Vlatt István eladta a Thököly Imre-utca 59. sz. házat 19.400 koronáért Jankovics Gábor és neje. —

— **Elhizottságnál, köszvényél és cukorbetegségnél,** valamint az anyagcserében támadt bérniféle zavarnál a természetes Ferenc József keserűviz a beleket gyorsan és kiméletesen kitisztítja, a gyomor és a máj működését megjavítja s az emésztést tartósan előmozdítja.

— **Junius elsejétől** közvetlenül Alvárcagyógyfürdő parkjánál állanak meg az összes személyszállító vonatok.

— **Cigaretta hávelyek Ingusznál.** 3248

— **Cukorosmagoló és papirzacskók Kerpelnél.** 190

— **Értéktés.** Fogászati műtermemet Weitzer János-utca 13. szám alatt (a főpostával szemben) megnyitottam. Telefon 535. Özv. Morgensztern Gyulané. 3481

TANÜGY.

(=) **Érettségi vizsgálatok.** A gimnáziumban érettségit tett összesen 15 rendes tanuló és 5 magántanuló leány. Az érettségi vizsgán mind átmentek és pedig jelesen érett 4, jól 6, elégségesen érett 10 fiu. A leányok közül kettő jelesen, egy jól, kettő pedig elégségesen érett. A főreáliskolában a folyó évi érettségi vizsgálatok a következő eredménnyel végződtek: Pichler János és Tüdös Béla jelesen, Rohács István honvédhadnagy, Stolz József és Végh József jól, ketten egyszerűen érettek. — A végvári Neuman Adolf báró által az aradi áll. főreáliskola VIII. osztályának legjobb matematika és fizika tanulójának adandó jutalomdíjat — 150 koronát a folyó évben ifjabb Tüdös Béla kapta meg.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A csépléshez szükséges szén.** Mithogy több helyről parasztlák a cséplőgéptulajdonosok, hogy szénrendeléseiket eddigi szénzállítóik (bányák és szénkereskedők) nem fogadták el, felhívatnak azok a cséplőgéptulajdonosok, akiknek eddig nem sikerült a csépléshez szénet biztosítaniok, hogy folyó évi június hó 5-ig, függetlenül eddigi bárhová intézett kérelmeiktől az országos Szénbizottsághoz (Budapest, IV. Haris-köz 3.) írásban a következő adatokat jelentsék be: 1. Hány cséplőgépe van? 2. A múlt évben kitől (mely bányától illetve kereskedő utján) kapta a szénét és pedig hány métermázsát? 3. A folyó évben kinél rendelte (mely bányától illetve kereskedő utján) és az illető miért nem fogadta el a rendelést? Megjegyeztetik, hogy a 2. pont alatti kérdésre adandó válaszban külön-külön feltüntetendő, hogy a tavalyi szén beszerzésből mennyi volt hazai, illetve osztrák vagy porosz szén (vagyis mely hazai, osztrák, porosz bányából kapott szén). A bejelentések valódisága hatóságilag igazolandó és szigorúan figyelembe veendő, hogy csakis az tegyen jelentést, akiknek nem sikerült eddig a csépléshez szénet biztosítani, vagyis akinek rendelését eddig senki el nem fogadta. Azok a kiscgazdák, kiknek 100 métermázsánál vagyis egy vaggonnán kisebb mennyiségű szénre van szükségük, szükségletüket egy megbízottjuk nevében csoportosan jelentsék be. Varjassy Lajos, polgármester.

Jegyezzünk hadikölcsönt, mert ezzel hazafias kötelességet teljesítünk és fölös pénzünket jó kamatozással, feltétlen biztonsággal elhelyezhetjük.

FOG- tőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szálpadlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legkiválóbb fogorvosoktól mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legkiválóbb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 757. szám.

MOZGOKEPSZINHAZ.

* **Dorrit lumpol.** (Dorrit Weixler vigjáték ma utoljára az Urániában.) A vigjátéki színésznők között kétségen felül Dorrit Weixler az, akinek a legtöbb híve van a mozikközönség minden rétegében. Egy szóval lehet jelölni Dorrit Weixler egyéniségét: bájos. A legbájosabb színésznő feltétlenül és egyhangulag elismerten. Mozdulatai rendkívül egyszerűek, pózsohasincs benne, de azért azokat az érzéseket, amelyeket ki akar fejezni, mindig értésünkre tudja adni. A gazdag Eusebia néni azt akarja, hogy unokahuga Dorrit — ki egy Frölich nevű kereskedelmi tanácsos egyetlen leánykája — a korlátolt, de lump Adolár Streglitzhez menjen férjhez. Ellenkező esetben nagy vagyonát nem Dorritra, hanem egy felállítandó gyermekmenhelyre hagyományozza. Természetes, hogy az élénk és csinos Dorritnak egy csöppet sincs inyére, hogy akarata ellenére férjhez menjen. Mentő ötlet gyanánt csinos unokabátyjához Georghoz fordul, aki levélben azonnal meg is igéri közeli látogatását. — *Homunculus VI.* Homunculus halála a sorozat, utolsó része legközelebb az Urániában. 5

* **Nordisk-ujdonság az Apollóban.** Az Apolló-színház előkelő összeköttetései lehetővé teszik, hogy a Nordisk-filmgyár most piacra kerülő új filmjeit a fővárosi mozsínházakkal egyidőben mutassa be. Az új Nordisk-filmek sorát egy remek művész drámával, a „Gond apó”-val nyitja meg hétfőn az Apolló-színház. A Nordisk-filmgyár legkiválóbb filmjeire emlékeztet ez a kép: a cselekménye a művészvilág forró levegőjében játszódik le, a kiállítás festői szingardagsággal készült, a szerepeket pedig a Nordisk színész gárdájának legkiválóbb tagjai játsszák.

* **Ritta Sacchetto-dráma az Apolló vasárnapi műsorán.** A „Sabina” című nagystíliú drámai film, amelyet két napon át zsúfolt nézőtér előtt mutatott be az Apolló, vasárnap kerül utoljára vetítésre. A szépséges Sabina grófnő legendás története mély hatást vált ki a publikumból, amely feszült idegekkel figyeli a dráma minden egyes momentumát. Ritta Sacchetto pompás játéka minden tekintetben hozzájárul a film nagy sikeréhez.

* **Fehér rózsza, piros rózsza és az Aranyásó** vasárnap az *Erzsébet-mozgósínházban*. Egy napon két kiváló slágert tűzött műsorra a színház igazgatósága, ezáltal tanubizonyoságot téve áldozatkészségéről. Az aranyásó egyik világhírű amikai filmgyár nagyszerű alkotása, mely kép a cowboyok világába nyújt bepillantást s látjuk mily vad bosszura képes egy szerelmes férfi, aki nem lesz viszont szeretve. *Csütörtökön* Urnapján elsőrangú szenzációs műsor kerül bemutatásra.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:
Stauber József.

Tagfelvétel

az Aradi Chewra Kadisánál.

Az aradi Chewra Kadisánál június hó 3-án vasárnap délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig és június hó 4-én hétfőn délelőtt 9—12 óráig felvétetnek új tagok, valamint régi és újonnan belépő tagok fiugyermekei.

Vidéken lakó izraeliták és ezek fiai szintén az aradi izr. hitközség tagjaira érvényes illetékek mellett vétetnek fel.

A tagfelvételi közgyűlés az izr. hitközség templomépületi tanácstermében tartatik.

3588

Pick Ernő, elnök.

NYILTÉR.

(Az ezen róvat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget)

APOLLO SZINHAZ.

Június 3-án, vasárnap

Gyöngyös pusztulása.

A királyi pár
látogatása
Gyöngyös romjain.

41

APOLLO SZINHAZ.

Június 3-án, vasárnap

A Nordisk Films Co. szenzációs ujdonsága!

A legművésziesebb film atractió!

SABINA.

Egy álm története 3 részben.

Főszerepben:

RITTA SACHETTO és LUDWIG TRAUTMANN

Az előadások vasár- és ünnepnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 órákor, hétköznap: 1/2, 5, 1/7 és 1/9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. e. fől 11—12 óráig a pénztárnál.

Ajánlok

ecetsavat

garantált 50%-ost 60 kilós ballónokban,

svéd gyufát,

szobaseprűt

és cukrozott

konzervkávét.

Rosenberg József

törv. bejegyzett kereskedelmi áruügynöksége Aradon. 3691

Viszketegséget

rűht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír.** Kis tégely K 1.60. nagy tégely K 3.—, családi adag K 9.—, utasítással rendelhető: Dr. Flesch E. «Korona» győgytárától, Győr. 7141

Használt ólom

megvétele kerestetik.

Nagy könyvterjesztő vállalat és papírárunagykereskedés r. t.

mely rövid időn belül ARADON kezdi meg működését, bevezetett

ügynököket és tisztviselőket (vagy tisztviselőnőket)

keres magas fix fizetéssel. —: Fényképes ajánlatok BUDAPEST, Főpostafiók 147. címre kéretnek.

Eredeti svéd gyártmányu
WIKING aratógépeket,
kasszáló, marokrakó és kévektöbgepeket szállít a
Magyar Általános gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 141. Telefon 45-15.
Sürgönyosa: Magomobil. Nagy tartalék-rész raktár. 7148

Legjobb fogviz
több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.
500 koronát fizet annak, ki használata mellett, évegge 7-20 kor. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. Ed. Barthia-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Goethe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-ut 11. sz., Hehe Vilmos, Batthyány-ut., Nadjos Arpad gyógyszerárban és Vojtek és Weisz drogueriarjában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget **3-40 K.** bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Barthia-féle fogvizet. Hamisítványok felelőtlőtől díjaztatnak. 577

Arad legrégibb kerékpár, varrógép és Gramofon raktára. Vilányvilágítási vállalat.

Hammer Vilmos
műszerész
Szabadság-tér 5-6.
Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon lemezt K. 0.50 darabját.

Egyedül képviselő a világ legjobb gyártmányu gépeiből. Columbia és Iróangyalos jegvű gramofonokból, Waffner kerékpárok és Pfaff varrógépek, Saphirtás „Pathefonok”, Pathe ismeretek. Megérkeztek a legújabb felvételi operettek és népdalok, **Király Ernőstől**

Nagy raktár kerékpár alkatrészekből, gumiból és Acetylen lámpákból. Pontos kiszolgálás, jutányos árak. Nagy szakszerű javító műhely. 2951

Saját termésű, kitünő, tisztán kezelt magyarádi 6- és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf
ügyvédnél Aradon, 208
Deák Ferenc-utca 40. szám.

Felter Teréz
kozmetikai intézete
Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Szep-tős, májfoltos, mitesszeres, pattanásos arcot széppé, ráncos, öregedő arcot simává teszik. Szemölcsöt, hajszalakat fájdalom nélkül végleg eltávolítok. Vörös orr s kékezelés, arc-bőrhámleaszítás. Arcmassaige jutányos bérletben. **Hajmosás, on-dolás, hajfestés, Henna festés, manikűr, Szerek szétküldése vidékre is.** 521

Felter Teréz,
Arad, Forray-utca 4. szám, 1. em.

Ücska, használt
ólomcsöveket
és egyéb

ólomtárgyakat
megvételre keresünk.

Aradi nyomda részvénytársaság.

2028—1917. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok szertári intéz-ségénél az alább felsorolt anyagok

folyó évi június hó 12-én délelőtt 11 órákor

zárt írásbeli ajánlatok útján, nyilvános versenytárgyaláson el-adásra bocsájtanak.

Eladásra kerül: mintegy

350 métermázsa avult és hulladék kovácsolt vas és fekete vaslemez,

200 métermázsa ócska kazán,

1200 kilogram avult zománcolt lemez (edényzet)

Az 1 koronás bélyeggel és az ajánlati ár 10%-át kitevő bánatpénzzel felszerelt ajánlatok fent kitett időig a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatóságánál nyújtandók be, a hol is részletes eladási feltételek és ajánlati űrlap beszerezhetők.

Mezőhegyes, 1917. évi május hó 12-én.

Mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

3212

Magyar gyógyborok
Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas-chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, zson-gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó kéreg ja-valva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulaj-donságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél: 2845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Archámlasztás!

A kozmetika legújabb vívmánya. Egy berlini tanár találmánya. Felhívulja az összes bőrhámleaszító szereket. Az eljárás egy fél óra alatt kész. Teljesen ártalmatlanul és fájdalom nélkül választja el a feles bőrréteget az alsótól. Gyönyörű arcbőrt eredményez, meglepően üdév teszi az arcot, ezáltal feltűnően fiatalít. Eszközölöm kozmetikus arcapólo intézetemben ideiglenesen Batthyány-utca 10. szám alatt. 3496

Bartháné, szakképzett kozmetikus

M. kir. XII. népfelkelő Őrzaszlóalj Arad -vár.

360—1917. sgt. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. XII. népfelkelő Őrzaszlóalj parancsnoksága, a honvédelmi minister ur 6666. eln. 4/á 1916. számú körrendeletével kiadott „Szolgálat rend” alapján az Őrzaszlóalj parancsnokságánál és gazdasági hivatalánál

irnoki, küldőnei, szakási

munkálatok végzésére, női munkaerőt alkalmaz.

A pályázók saját kezűleg írt írásbeli kérelmüket legkésőbb f. évi június hó 10-ig alulírott parancsnokságnál nyújtsák be, ahol a közelebbi feltételek a jelzett időpontig naponként délelőtt 10 és 11 óra között megtudhatók.

Arad-vár, 1917. június hó 2 án.

A m. kir. XII. népfelkelő Őrzaszlóalj parancsnoksága.

3015

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. **Ára egy tégelynek 2—K.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgyper 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ára 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS-sal.**

Ára 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpad gyógyszerárban

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Viszonteladóknak,
ügyvendők-, házatok- és városok-
nak a legszebb selyemmel hímzett

házi áldás
legújabb stílus. A királyi család stb. és még négy
más minta, paspartouval minden nyelven. 42x52 cm.
nagyághoz kapható. Minta utánvét mellett.

Hugó Jellinek
Süßbacher-Fabrik 7291
Wien, VII., Lindengasse 55.

Hirdetés.

Irodai munkákban jártas nők, akik a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírják és gépirást is tudnak, az alábbi parancsnokságnál alkalmazást nyerhetnek.

Tisztek, katonai hivatalnok, altisztek és közhivatalnok özvegyei és árvái a felvételnél előnyben részesülnek.

Kezdő fizetés 160 korona havonként. Ezenkívül az alkalmazást nyert hölgyek az élelmiszerek beszerzésénél a katonai személyeknek biztosított kedvezményekben is részesülnek.

Jelentkezés a cs. és kir. vasuti vonalparancsnokságnál naponként d. e. 10—12 óráig (Máv. üzletvezetőség, I. emelet, 8. sz. ajtó.)

A szolgálati feltételek a fentjelzett időben bárki által megtekinthetők.

3610

Cs és kir. Vasuti Vonalparancsnokság Aradon.

68524—917. szám.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező és Temesvármegyében Széphely-Józsefszállás község határában fekvő 551 k. h. 729 □-öl kiterjedésű „Széphely Nira” mezőgazdasági birtok a haszonbérleti és versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt feltételek mellett 1917. évi október hó 1-től 1929. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évre a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium (IX.) közalapítványi ügyosztályában (Báthory-utca 12. szám)

1917. évi június hó 16-ik napján délelőtti 12 órakor tartandó zárt ajánlatu versenytárgyaláson haszonbérbe fog adatni.

A zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál az érdeklődők jelen lehetnek.

A szabályszerűen felbélyegzendő, lepecsételt írásbeli ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál legkésőbb a versenytárgyalási napon délelőtti 11 óráig nyújtandók be.

A borítékra kiírandó: „Ajánlat a „Széphely-Nira-i” birtok haszonbérletére.”

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Ajánlati biztosítékul 3.000 korona készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban, avagy valamely budapesti takarékpénztár bank betétkönyvecskéjében, — a versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt módon, bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az erről szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Elkészve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, fel nem szerelt ajánlatok, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Oly egyének, akik a közalapokkal szemben hátralekös tartozásban vannak, vagy bármely címen perben vagy csőd alatt állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A netán szükséges felvilágosítások a közalapítványi (IX.) ügyosztályban megszerezhetők.

A feltételeknek ajánlati mintákkal ellátott példányát az ér-

deklődőknek 5 korona lefizetés ellenében a miniszterium segédhivatali főigazgatója kiszolgáltatja.

Kelt Budapesten, 1917. évi május havában.

3604

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

396—1917. sz.

Szapáryliget község előljárástól.

Vadászati jog haszonbérbeadási hirdetmény!

Szapáryliget község határában 2400 eat. hold területű s a község tulajdonát képező vaddus vadászterület 1917. június 16-án d. e. 10 órakor a következő feltételek mellett árverésen ki fog adatni:

1. Bértartam: 1917. aug. 1-től 1923. aug. 1-ig terjedő bér.

2. Kikiáltási ár: 1210 korona évi bérösszeg.

3. Árverelő 10% bánatpénzt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni, amely összeg 8 nap alatt az évi bérértékére egészítendő ki. Az eként befizetett összeg letéti kezelésbe kerül s az 1923. évi haszonbérbe fog kamattal nélkül beszámíthatni.

4. Az évi bér minden félévben előre fizetendő.

A vadászati jog albérlésbe csak a képviselőtestület jóváhagyásával adható.

A község fentartja a jogot arra nézve, hogy a legtöbbet ígérők között szabadon választhat.

Szapáryliget, 1917. május 28.

2579

Előljárástól.

Bebizonyosodott, hogy egyedül a

„DOB” jegyi gyártmány pótolja a szappant

Illatos! Kemény! Habzó! Simulékony!

Egyhatodikilós darabok.

Agitációs csomag tíz korona előleges beküldése ellenében 5 kg. súlyban, bárhova bérmentve. **Viszontelárusítóknak:** 250 darabos 50 kilós láda excl. láda ab raktárunk 50 korona, tehát

darabja **húsz** fillér.

10 láda vételnél 10% árrabatt. 250 darabot 64.— koronáért bárhova postán bérmentve küldünk.

Bardócz & Társa Budapest, V., Balaton-utca 12.

Megyel. egyedárusítók korestatnak.

3009

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppe” folyadék és „Peppe” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppe folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.

Peppe hintőpor . . . . . 1 kor. — fill.

Katonáknak

fontos tudni, hogy

ruhaikat

kiállításra legjobb szer a PETRIS folyadék, ára 2 kor. és HADAR hintőpor, ára 2 kor.

Szőrvesztő-

Depillor.

Elkészítve, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerházában

Arad, Andrásy-ut 23. szám.

Előnyös árban

divat-selymek, grenadinok és valódi gyapjúkelmék

JEREMIÁS cégnél

Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Apró hirdetések:

Vétel és eladás.

Ölcső levélpapírok
és képes levelezőlapok kaphatók Deák Béla könyv- és papírkereskedésében, Forray utca. Telefon 902. 871

37-es női féltalp,
kicsiség miatt eladó. Péter-u. 11., d. u. 1-5 óráig 3600

Aranyat
legmagasabb napi áron veszem, vagy becsérem. Brandes, órás, József főherceg-ut 12. sz. 3621

Wertheim-kasszát
megvételre keresek. Brandes D., órás. József főherceg-ut 12. 3620

Felkötty,
vizsla 1 éves him eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3614

Eladó
egész új vizmentes kocsi 4 m. hosszú, 3 m. széles és egy jökarban lévő használt kerékpár, valódi gumikkal. Szabadság-tér 11., II. emelet, ajtó 16. 3639

Zongora.
Új, modern és egy régi használt zongora eladó Arnold Jánosnál, Sóborsimban. 3594

Keveset használt
mahagóni bálószober berendezés eladó. Weitzer János-utca 11., I. em. üzlet. 3611

Két szék
és jökarban lévő szekrény, fűdőkád, ruganyos madrac eladó. Boveboet Forray-utca 2/c., üvegüzlet. 3601

3 db bőrstránp
eladó. Friedmann Sándor, Dósa, kenyérgyár. 3599

Ebédpamlag.
magashátú, szőnyeghúza, u. jökarban és egy állótűk eladó. Zsigmondháza 31., a község háza mellett. 3605

Eladó
egy jökarban lévő 4 üléses családi hintó. Megtekinthető Arad, M. hály-utca 25. házszám alatt. 3608

Használt zeneműveket
(hangjegyeket) megvételre keres: Lamert, Teleky-u. 11. 3634

Jökarban lévő
disznóél eladó. Cim a kiadóban. 3633

Fűkaszáló,
marokrakó, kéveváltó, aratógép eredeti amerikai Cornick felszerelve azonnal felállítható Kovács Soma és Társa Arad. 3649

Tégla
jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos árban kapható. Jiraszek iroda, telefon 1097., vagy Lázár iroda, Hasszinger u. 5., telefon 747. 2761

Grenadin
himzett bluzok 22 koronáért, crepp bluzok 13 koronáért kaphatók Marospartú áruházban, Forray-utca. 2861

Eladó
féderes homokfutó, stráf-, paraszt- és kétkerekű kocsi, targoncák, lakatosszerszámok, lakatosgépek, autogánehgészítő, benzínmotorok, fűrészasztal, fűrészenvelő, szil- és leandkerek, mágnesgyújtók. Fácán-utca 6. 3415

Eladó
ujjonnan fényezett bőrfedeles szép hajtó-kocsi. Sipitzky Ferenc Elek. 3498

Állami 12 lóerős
négy éves magánáru gép sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 3490

Motorkerékpár
kosárrússal, 3/4 lóerős, eladó. Cim a kiadóban. 3520

Geát László-utca 8. számú
ház eladó. 3526

Veszek

nyers borkövet minden mennyiségben. Iron Arnold, Arad, Hercseny Miklósu-utca 39. Telefon 194. sz. 3555

Rizling bor és törköly pálinka
eladó Dr. Valkányi szőlőgazdaságában. Opáos. 3 39

120.000 darab szivarhüvely.
elsőrendű gyártmány, egy tételben előnyösen eladó. Cim a kiadóban. 3554

Egyezer használt
fracköltő eladó. Pécska-ut 2., I. em., I. ajtó. 3559

Legjobb arckrem
az „Anny” arckrem, fehér és rózsaszinben. Egy tétel ára Kor. 250 és 350. Egyedül kapható Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-tér. 2841

Fűszertartó berendezés.
ugymint állvány főkkel, előasztal (pult), kis és nagy tizedes mérleg, 2 darab ketszárnyu palló okos dupla ajtó. korsmai asztalok és székek jutányos áron eladók. Béga, Koszoru-u. 28. sz. alatt. 3577

Eladó kocsi.
Finom landauer kocsik, fedeles kocsik, valamint egylovas stráfkocsi eladó. Schamberger, József főherceg-ut 11.

Veszek

koronázási belyegeket és egész gyűjteményeket. Könyvtárakat és egyes könyveket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Fűző, dísz- és gyümölcsfa eszmék, riparis gyökerek és sima, építkezési anyagok nagyban és kicsinyben eladók. Boveboet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 1873

Csaplógarnitúra

10-es, teljesen jökarban lévő, összes szíjjakkal eladó. Boveboet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2143

Új butorhitel

vétel és eladás, hitelképes egyéneknek részletre kölcsönképpen adok készpénzfizetési árkban. — ebédő, háló és nappali szoba berendezés, fa- és vasbutorok nagy választékban kaphatók. Állandó butorkiállítás Garai Karoly butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. Telefon 773. Kérem a c. memre figyelni. 2791

Rézgálic eladó.

Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2721

Építkezési anyagok,

vasbetonhoz való vasdrót, téglafelvonógép, malteres ládák, bakok, gerendák eladók. Cim a kiadóban. 3227

Kenderkötél

100 méter hosszú, 5 cm. vastag, majdnem új, eladó. Cim a kiadóban. 3247

Budronykerítés

2 mm-es cinezett vassodronyból fonva, 1 méter magas, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3229

A drága vanilliat

teljesen pótolja a pompás zamatu Vanillon, egy zacskó ára 14 fillér. Cukrászoknak, vendéglősöknek nélkülözhetetlen. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Pk. 2213/11. 1916. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-c. 104. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbökéyi kir. járásbírósnak 1916. Pk. 2213/10. számú végzése következtében Dr. Parecz Béla aradi ügyvéd által képviselt Andrányi Károly és Fial cég és társa javára 4050 kor. 07 fillér és 1846 kor. 48 fillér tőkék s jár, erejéig az 1916. évi november hó 7-ikén fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és 1917. évi május 16-an felülfoglalt és 3199 kor. 80 fillérre becsült kö-

vetkező ingóságok, u. m.: bolti cikkek nyilvános árverésen adatnak el.

Mely árverésnek a körösbökényi kir. járásbírósnak 1916. Pk. 2213/10. számú végzése folytán 4050 korona 07 fillér és 1846 kor. 47 fillér tőkekövetelések 4050 kor. 07 fillér után 1916. évi szeptember hó 30-ik napjától járó 6°/₁₀₀ és 1346 korona 47 fillér tőke után 1917. évi április 16-tól járó 5°/₁₀₀ kamatai, eddig 564 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Körösbökényben, a Códru tákarék- és hitelintézet udvarán 1 hársz. alatt leendő megtartására 1917. évi június hó 9. napjának délelőtt 9 óraja határidőre kitézetik és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek, el fognak adatni. A becsáron alul el nem adhatók.

Amennyiben az előírt módon ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítést fogott nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-al értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Körösbökény, 1917. évi május hó 18. napján.

Nuridsány Mihály,
bírósnagi kiküldött.

3692

Magyar királvi államvasutak.

Menetrend.

Érvényes 1917. év június hó 1-től

Aradról Budapestre indul:
Gyorsv. reg. (csak katonáknak) 8-01
Személyvonat délután 11-18
Személyvonat este 8-48

Aradról Budapestre érkezik:
Gyorsv. d. u. (csak katonáknak) 1-26
Személyvonat este 8-20
Személyvonat reggel 5-46

Budapestről Aradra indul:
Gyorsvonat délután 2-10
Személyvonat reggel 7-50
Személyvonat este 9-30

Budapestről Aradra érkezik:
Gyorsvonat este 7-18
Személyvonat délután 4-46
Személyvonat reggel 6-58

281—1917. eln. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a hadseregnek körletében elhalt ismeretlen katonák és polgári egyének 14-ik fényképcsoportja a rendőr-

220/1917.

Hirdetmény.

Aradkövi község előljárósága közhírré teszi, hogy a 2-ik rézgálic kiosztás, f. évi június hó 5-én veszi kezdetét. Aradkövi, 1917. június 2.

3641

ség bejelentési hivatalában közzemlére van kifüggesztve.

Aki ezen egyének valamelyikéről felvilágosítást tud adni, a bejelentési hivatal vezetőjénél jelentkezzen. Green, főkapitány.

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum,
Likör,
Szi-vórium,
Törköly,
Seprű
és
Gyümölcs
essenciákat és kompozitiokat helyt Arad.

Szemző Armin

őruügynökség és bizományi raktára
Aradon. 251
interuban telefon 592 szám.

Korona-szappanpor egyedárusítása.

Lugó, Róka,
Gyertya, Fémisztító szidol,
Czipósrém, Ozipó fűző,
Fiperezszappan, Kölni viz,
Fogkrém, Fogpor,
Szájviz, Arcpor,
Borbélyszappan, Erhlantín,

állandó nagy raktár
nagyban és kicsinyben

Pekete Jakab

v. vegyeskereskedésében 2251
ARAD, Forray-utca.

„Aetherol”

Jeget
essenciák
a legjobbak.

Megrendelhetők 2021

Erényi Tivadarnál

Arad, Deák Ferenc-utca 39.
Telefon 11—43.

Aradkövi község előljárósága.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Apróhirdetésekről:
Az apróhirdetéseket naponta szombatig számítjuk.
Minden apró hirdetés ára 3 fillér. Vas-
tagabb botlikkel 16 fillér.
A vas-tagabb botlikkel kívánt eseményeket
aláhúzással kell jelezni.
A legkisebb hirdetés ára 1 korona.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
Hirdetéseket délután 4 óráig ve-
szük fel.
A kiadóhivatal fenntartja magának a
jogot, hogy az olyan apróhirdetés azövegét,
amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában
nem közölhető, megváltoztassa.

Apró hirdetések.

Házasság.

Vidéki szálloda
és vendéglő tulajdonosnője, megismer-
kedne házasság céljából 45-50 éves in-
telligens úrral. Nyugdíjjal vagy más ha-
sonló jövedelemmel bíró urak ajánlatait
„Újra élünk” jellegre a kiadóba ké-
rem. 3598

Levelezés.

„Arany kedély”
Jellegre levél van a kiadóban. 3619
„Deák Ferenc”
Levél várja. 3668

Mozsizinés

fess, magas, megismerkedne tisztességes
szándékkal distinguált, zongorázni tudó
független urhölgygyel, vagy urleánnyal.
Jelleg: „Suttognak a lombok” 3648

Oktatás.

Tanárjelölt
latinból és más tárgyakból vizsgákra elő-
készít. Cim a kiadóban. 3608

Keresek szakoktatót.

Négy havi magántanfolyam június elején ve-
szelendét. Könyvelés. Gyors- és gépirás.
Levelezés és számtan. Alapos gyakorlati
oktatás. Díjtalan állásbiztosítás. Beirat-
kozások Lázár Vilmos-u. 2. 3653

Német nyelv

(Berlitz módszer szerint) esti tanfolyam-
ban rövid idő alatt teljesen elsajátítható.
Júniusban kezdődő tanfolyamra beirat-
kozások Lázár Vilmos-u. 2. Este 7-8
között. 3654

Alkalmazást nyer.

Mindenek szakszónő
azonnali belépésre gyermektelen ház-
aspárhoz kerestetik. Bővebbet Deák Ferenc-
utca 24. szám. 3637

Boltiszolga

és kifutó flu azonnal alkalmazást nyer-
nek Krausz Paulin könyvkereskedésé-
ben. 3584

3 kis gyermek mellé
egy német nevelő kisasszony kerestetik.
Hanzu drogéria. 3645

Egy német kisasszony
kerestetik 2 gyermek mellé, aki a ház-
tartásban is segít. Cim a kiadóban. 1970

Zsákvarráshoz
varróhők kerestetnek. Cim a kiadóhiva-
tálban. 3647

Gyermektelen házaspár
esetleg ügyes megbízható asszony ház-
mesternek kerestetik. Vizvezeték szerelő
előnyben. Cim a kiadóban. 3612

Képviseleket keres
budapesti vegygyár **lugló eladásra**
Arad és környéke részére. Ajánlatokat
„Lugló” jelleg alatt „Leopold” hirdető
iroda, Budapest, Erzsébet-körút 39. to-
vábbit. 3591

Algyógy gyógyfürdőmre
megbízható kezelőt vagy kezelőnőt kere-
sek, fizetés havi 60 korona és teljes el-
látás. Előnyben részesül, aki már hasonló
állásban működött, ugyelzlaten erelyes,
szorgalmas, szerény igényű nő ismét
keresek. Működési bizonyítványát, fizetési
igény megjelölésével kér Fried
Eskes, Algyógy (Hunyadmegye.) 3508

Tisztességes boltiszolga

felvétetik Klein könyvkereskedésben. 3624

Tisztviselő, vagy tisztviselőnő
hosszabb irodai gyakorlati felvétetik
Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedésé-
ben Arad, Boros Béni-tér. 3550

Irodai gyakornok
megfelelő képzettséggel és jó írással fel-
vétetik Ehrenfeld Ignác fűszernagykeres-
kedésében Arad, Boros Béni-tér. 3549

Alkalmazást keres.

Turner János
képzett kőműves mester Arad,
Mikes Kelemen-utca 58. Elvállal minden-
nemű építkezést és javítást méltányos
árban. 3598

Egy fiatal
női divat kereskedősegéd helyben vagy
vidéken állást keres. Cim a kiadóhiva-
tálban. 3640

Reichsdeutsche
sucht Stellung zu Kindero. Ginge sehr
gerne aufs Land. Briefe bitte unter
„Reichsdeutsche” an die Administration
dieses Blattes. 3607

Több évi gyakorlati
bíró megbízható skorgalmas fűszer és ve-
gyeskereskedő segéd, magyar és román
nyelvismerettel július hó elseji belépésre
Állást keres oly vidéki üzletben, ahol a
jövője biztosítva volna. Szíves ajánlato-
kat kérek Berginc Béla, Dávid Vilmos-
cágnál Arad. 3625

Kézi hímzést
váálgásra, selyemre, crepeschüre elvállal
Somn, Szent István-u. 1/a. 3-27

Egy szorencsétlen
középkori uricszony. kinek férje szél-
hűtés folytán nyomorék lett, németül be-
szél, ir. olvas, keres irodában vagy üzlet-
ben alkalmazást. Cim: Györfly Mariska,
Ottlaka (Aradm.) 3629

Magyar kisasszony
1-2 kisebb gyermek mellé ajánlkozik.
Cim a kiadóban. 3528

Állást keres
fiatal vegyeskereskedő segéd június 15-ére
vagy július 1-re. Cim Lóvi Jakab, Opécska
870. sz. 3542

Fűszer,
rőtös- és rövidáru kereskedősegéd állást
keres. Cim a kiadóban. 3541

Sziljártó
és kocsifényező nagyobb uradalomba ajánl-
kozik. Fenakel Hermann, Bél (Bihar-
megye.) 3571

Nyugdíjas vasutas
raktárnoki, vagy ehhez hasonló állást ke-
res. Elmegy vidékre is. Cim a kiadóhiva-
tálban. 3576

Gyógyászat.

Bél és vaskotegység
ellent fehérr kenőcs kapható egyedül
Ferenc-téri Vajdits-gyógyszertárban. Kis
tégely 2 korona, nagy tégely 3 korona 50
fillér. 3171

Tyukszem
és minden bőrkeményedés ellen biztosan
ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-
tapasza. A legmeggröztettebb tyukszem a
tapasz párnapi használata után leválik,
a gyötörő fájdalom azonnal megszűnik.
Ára 1 korona. Hehs gyógyszerész, Földes
gyógyszertár Arad. 12

Kiadó lakás.

4 szobás butorozott
lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel,
június 15-re kiadó. Erzsébet-körút 11.
Bővebbet Róth Testvérek, Andrásy-
tér. 3613

Modern 5 szobás lakás,
mellékhelyiségekkel, a belvárosban ki-
adó. Cim a kiadóban. 3141

Különbéjártu
butorozott szoba villanyvilágítással kiadó
15-ére. Cim a kiadóban. 3644

3 elegáns butorozott
utcai szoba, villanyal, Bohus-palota I.
emeletén kiadó. Bővebbet a házmester-
nél. 3616

Elegáns butorozott

utcai szoba, előszoba, villanyvilágítással
kiadó. Simonyi-utca 2. sz. 3628

Csalósan butorozott
szoba elő- és fürdőszoba használattal,
villanyvilágítással, kiadó. Ferdinád-utca
4. sz. 3646

Nyarálóra kiadó
Gyorokon, közvetlen a villamos megálló-
nál 2 szoba, konyha, butorozva, jobb
családok szeptember végéig. Cim a kiadó-
hivatalban. 3652

3 nagy szobából
és minden hozzátartozó mellékhelyiségből
álló lakás, villanyvilágítással, a Szabadság-
térhez közel, június 1-re kiadó. Cim a
kiadóban. 3947

Csalósan butorozott
különbéjártu szoba uriembernek azonnal
vagy 15-re kiadó, Karolina-utca 10. szám,
I. emelet. 3655

Lakást keres.

2-3 szobás
földszinti lakást keresek a belvárosban.
Cimeket a kiadóba kérek. 3592

4-5 szobás
lakást keresünk bárbe. Ajánlatok Erzsé-
bet Köszönbánya-társulat címre külden-
dők. 3626

Ingatlan.

Üzleti ház,
jóforgalmu helyen, melyben fűszerüzlet és
vendéglő helyiség van, nagy vevőkörrel
rendelkezik, eladó. Bővebbet a kiadó-
hivatalban. 2974

Menyhása fürdő
gyönyörű fekvésű nyaraló, berendezéssel,
jutányos árban eladó. Érdeklődni: Acsev,
palota II., 10., lehet. 3638

Uri magánház,
kényelmes, nagy lakással és mellékhelyi-
ségekkel, villanyvilágítással, terjedelmes
befaltott udvarral, őrési gyümölcs-,
szőlő-, rózsá- és veteményes kerttel, ter-
mással együtt eladó. Udülésre és gazdál-
kodásra egyaránt alkalmas. Purgly La-
josné-utca 118-120. 3636

Purgly Lajosné-utca 14.
számu magánház, nagy termőkerttel, ol-
csón és könnyű fizetést feltételekkel el-
adó. 3606

Lehel-utca 1. sz. bérház
eladó. Kočík Mihályné. 3296

Pöltenberg-utca 17.
számu ház eladó. Bővebb felvilágosítás
ugyanott. 3630

Két igen szép
emeletes ul bérház és 3 földszintes. bel-
városban jutányosan eladó. Bővebbet a
kiadóban. 3609

Nagy magánház
parkírozott udvarral, gazdasági udvarral,
istállókkel eladó. Magyar-utca 2-3. 3596

Lipót-utca 3/c.
számu ház, gyümölcsös kerttel eladó. 3595

Eladó Aradköviben
5-ös megállótól 5 perc 3 kishold termő-
szőlő. Értekezhetni Hunyadi László tel-
késznél, Gyorok. 3618

Új, adómentes,
csalósan épült magánház eladó. György-
utca 3/b. Értekezni ugyanott. 3643

Új modern ház,
minden kényelemmel ellátva, eladó. Bő-
vebbet Osvald Ferenc, Szentpéter-tér
6/a sz. 3656

2 kishold szőlő
Gyorokon, a központtól 10 perc, gyönyörű
fekvésű helyen, kevés költséggel átala-
kítható épülettel, felszereléssel eladó. Cim
a kiadóhivatalban. 3651

Aradhegyalján,
a villamos mentén, megállóhoz közel,
szép uri nyaraló szőlővel, butorozott
3t szobával, cselédszoba, éléskamara,
konyha, istálló és kocsiszinnel eladó.
Értekezni lehet csak június 5-ig Arad,
Forray utca 7., I. em., 6., d. u. 2-8-ig. 3623

Vadászkürt-utca 14. számu
magánház szabad kézből eladó. Bő-
vebbet ugyanott. 3519

Eladó Gyorokon

az Urtelep hegyen villanyos központi
megállótól 5 percnnyire 4 katasztrális
termő szőlő. Ugyancsak az Urtelep he-
gyen központi megállótól 10 percnnyire 1
kisholdas termő szőlő. Értekezhetni Hu-
nyadi László telkésznél, Gyorok. 3617

Eladó
egy sarokház. Értekezni Fácán-utca 6.
szám. 3416

Eladó
a városházához közel egy egyemeletes
és egy földszintes sarokház. Cim a kiadó-
hivatalban. 3455

Györök
központján két szőlő, 8 szobás nyaraló-
val, nyitott, csukott verandával, felsze-
reit kőnával, pincével, berendezett lakás-
sal, idei természettel, eladó. Bővebbet Arad,
Kossuth-utca 58. Dr. Remeteyné. 3485

Bajza-utca 4. számu
magánház, nagy kerttel, vasút közelében
eladó. 3650

Eladó
10 nagy hold szántóföld a Mosócy-telep
közelében. Tudakozódni Tóth Ferencnél
Arad, posta kert. 3501

Eladó ház
egy 5 szobás, egy 3 szobás, több kis la-
kással, istálló, kocsiszinnel. Varjassy Jó-
zsef-utca 6. 3560

10 évig adómentes
14 lakásos ház a Gróf Leiningen Károly-
utca 8. szám alatt eladó. 3583

Eladó
Gyorokon, villanyos megállóhoz közel, 5
kat. hold szőlő, nagy lakház és teljes
felszereléssel. Bővebb értesítések nyrcsétől
Arad, Andrásy-tér 2., ajtó 15. 3572

Eladó
5 szobás modern magánház, szép gyü-
mölcsös és szőlőskerttel. Andrányi Ká-
roly-utca 1. szám. 3575

**6 szobából, 6 konyhából és mellék-
helyiségekkel álló bérház,** nagy
udvarral és szőlőskerttel eladó, Arad-
Séga, Kosszoru-utca 28. szám. 3573

Purgly Lajosné-utca 24. számu
ház eladó. 3573

Családi ház eladó:
Világos legszebb helyén, villanyos állo-
máshoz közel, nyaralónak is alkalmas.
jókárban, áll 4 nagy szoba, fürdőszoba,
nagy téli és nyári konyha, üvegezett fo-
lyosó, istálló, disznóól, kert, virágos ud-
var. Értekezni lehet Rusztek Rezsőnéél.
Világos. 3574

Üzletek.

Üzlethelyiség,
fűszerüzletnek vagy kocsmának, italmé-
résí joggal azonnal kiadó. Gróf Tisza Ist-
ván-ut 38-40. sz. Bővebbet Boros Béni-
tér 17. sz. 3604

Ópécskán
a Főtéren egy jótorgalmu kávéház
házzal együtt betegség miatt szabad
kézből kedvező feltételek mellett eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 3504

Vendéglőhelyiség
berendezve lakással és egy üzlethelyiség
raktárral kiadó. Cim a kiadóban. 2833

Különféle.

Elvezett
szombaton háromnegyed 5-kor a Karoliná-
utcai megállóhelytől az Ungermann virág-
kereskedésig egy fekete kis női pénztárca.
Megtaláló kéri a pénztárcaát és a be-
csomagolt fillért a kiadóhivatalban át-
adni, a pénzt megtarthatja. 3637

A Központi-szállodától
az Állalános Takarékpénztárig elvezett
egy arany brosch. Kérem a megtalalót
jutalom ellenében Iványi cipő-üzletében
Forray-utca, átadni. 3648

Nagy, világos
padozott raktárhelyiség kiadó. Pölten-
berg Ernő-utca 18. 3597

As Anusol
aranyér-kupokat mindenben pótolják a
Haemorholdak-cupok, azonos összetételük
folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8
korona. Földes gyógyszerész, Hehs gyögy-
szertár Arad. 12